ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston Milliy Pedagogika Universiteti

№12
2025

13.00.00 Pedagogika fanlari
13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
13.00.03 Maxsus pedagogika
13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
13.00.07 Ta'limda menejment
13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
07.00.00 Tarix fanlari
19.00.00 Psixologiya fanlari
01.00.00 Fizika-matematika fanlari
02.00.00 Kimyo fanlari
03.00.00 Biologiya fanlari
09.00.00 Falsafa fanlari
10.00.00 Filologiya fanlari
11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 2204 sahifa,
2-dekabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:
Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI
Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD),dotsent
Doniyorov S. M. –"Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ
Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:
Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:
Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician
Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician
Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor
Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Shermuhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor
Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)
Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)
Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)
Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)
Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)
Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)
Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor
Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)
Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor
Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor
Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service
Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor
Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)
Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor
Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)
Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor
Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics
Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor
Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region
Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences
Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:
Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:
• Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
• Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)
Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):
• Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
• Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA CODEРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA

Yangi O‘zbekiston sharoitida ayollar ijtimoiy faolligini oshirishda psixologik motivatsiya va o‘z-o‘zini rivojlantirish strategiyalari 26
Xuseynova Abira Amanovna

Pragmalinguodidactic Principles in Teaching English for Philologist Students and their Application in Intercultural Communication 31
Arzieva Bibi-Sanem Aynazarovna

Metakognitiv ko‘nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan biologiya o‘quv materiallarini loyihalash, joriy etish va samaradorligini baholash 35
Abdurasulova Gulrux Habibullayevna

Oligofreniya holatida neyropsixologik tashxislar qo‘llanilishining umumiy masalalari 40
Akramov Dostonbek Ikromjon o‘g‘li, Xojialiyeva Sarvinoz Elyorjon qizi

Oliy ta’lim muassasalari talabalarida kreativ kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida ... 44
Asatova Dildora Aslamovna

Ingliz tili o‘qish ko‘nikmalarini takomillashtirishda autentik manbalarning roli 49
Bekmuratova Nargiza Arislanbayevna

Insultdan keyingi nutqni tiklashda logopedik reabilitatsiya va nevrologik muolajalar integratsiyasi 52
Boltaboyeva Xurshida Sharofiddinovna

The Concept of Symbols in Linguoculturology 56
Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi

Buyuk ipak yo‘li xalqlari o‘rtasidagi pedagogik va madaniy aloqalarning vujudga kelishi 59
Mirxalilova Nargiza Akbarovna

Bo‘lajak tarbiyachilarni bolalarni nutqini o‘stirishga bo‘lgan kasbiy-pedagogik tayyorgarligini o‘stirish 63
Mitaliboyeva Dildora

Koxlear implantli bolalarning eshituv–nutqiy faolligini oshirishda differensial yondashuv asosida korreksion-pedagogik ish 66
Nartayeva Shahnoza Yulchibayevna

Fasilitatsion yondashuv asosida kichik maktabgacha yoshdagi bolalarda adaptiv ko‘nikmalarni rivojlantirishning psixologik-pedagogik mexanizmlari 71
Normatova Nilufar Komilovna

Boshlang‘ich sinflarda disgrafiyasi bo‘lgan o‘quvchilarda yozish kompetensiyalarini shakllantirishning ilmiy-nazariy asoslari (XIX–XXI asrlarda) 76
Qaxxorova Saidaxon, Mamarajabova Zulfiya

Raqamli texnologiyalar va onlayn platformalar orqali olimpiya ta’limini rivojlantirish: yoshlar orasida axloqiy va jismoniy madaniyatni oshirish 80
Qodirov Jurabek Mamatsimonovich

Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida sun’iy intellekt bilim va savodxonligini rivojlantiradigan innovatsion jismoniy-interaktiv o‘yinlar: pedagogik model 83
Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi

“Sab’ai sayyor” asarida qo‘llangan onomastik birliklar haqida mulohazalar 87
Gadayev Oybek Yaxshiboyevich, Ravshanova Sharbatoy Rahmatilla qizi

Ijtimoiy tarmoq shifokorlarining masofaviy konsultatsiyalari shaxs psixikasi va salomatligiga ta’siri 91
Askarova Nargiza Abdivaliyevna, Ravshanova Zarnigor Daminovna

Talabalar ilmiy dunyoqarashini rivojlantirishda innovatsion ta’lim texnologiyalari va interfaol metodlardan foydalanish 95
Satvoldiyev Faxriddin Akbarali o‘g‘li

Innovatsion ta’lim texnologiyalari orqali pedagoglarning kreativligini rivojlantirish 99
Saydullayeva Gulasal Umidjon qizi

Maktabgacha yoshdagi bolalar motorikasini rivojlantirishning standart modeli 102
Sirojiddinova Xamidaxon Xasanboy qizi

Bo‘lajak o‘qituvchilarning shaxslararo munosabat kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari 106
Turg‘unova Gulnoza Muhammadjonovna, Xodjiyeva Mahliyo

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Shaxsdagi mehnat motivatsiyasi samaradorligini ta'minlashga xizmat qiluvchi korrelyatsion bog'liqliklar tahlili 109
Xusanov Samariddin Maxmadaminovich

Auditoriyadan tashqari musiqiy mashg'ulotlarni art-terapiya yordamida tashkil etish asoslari 112
Yarashev Jo'rabek To'rayevich

Формирование творческого мышления школьников на уроках музыки 117
Габдульманова Ильнура Минисламовна

Теоретико-методологические основы коллаборативного обучения, кооперативных подходов и интерактивных педагогических методов 119
Жураева Мафтуна Бахтиёр кизи

Педагогическое колесо как инструмент формирования цифровой компетентности будущих педагогов дошкольного образования 124
Уразова М. Б., Усманова У. Б.

Особенности гражданского воспитания обучающихся в системе "школа–махалля" в Узбекистане 130
Хайдаров Шавкат Шамсиддин угли

Педагогические условия формирования языковой грамотности у учащихся с тяжелыми нарушениями речи 135
Юсупова Зулайхо Бахром кизи

Valeologik tarbiyada o'yin texnologiyalarining ahamiyati 139
Berkinova Charos Islomovna

O'quvchilarda faol fuqarolik kompetensiyasi tushunchasi, mazmuni va shakllanishi 142
Buvorayeva Gulruh Shoikrom qizi

Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvi asosida o'qitishning didaktik imkoniyatlari 145
Cho'tboyeva Munisxon Eshpo'lat qizi

Tabiatga muhabbat: maktabgacha ta'limda milliy qadriyatlar va o'yinlar orqali ekologik tarbiya 150
Ergasheva Umrinisso Komilovna

Zamonaviy ta'lim – talabalar ijtimoiy intellektini shakllantirsh omilidir 153
Ermatova Gulnoz Pirimovna

O'zbekistonning eng yangi tarixi fanini o'qitishda pedagogik texnologiyaning o'rni 156
Gazibekova Feruza Hakimovna

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining raqamli texnologiyalar muhitida tanqidiy va mustaqil fikrlashini rivojlantirish metodikasi 159
Haydarova Feruza Haydar qizi

Talabalarda ma'naviy-axloqiy fazilatlar va sifatlarni shakllantirish mexanizmi 162
Jumanazarova Dilnoza Umurzaqovna

Maktabgacha yoshdagi bolalarning kasbga bo'lgan qiziqishlarini shakllantirishda interfaol metodlarni qo'llash texnologiyasi 165
Jumayeva Malika Aliyevna

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarda kasbiy-nutq madaniyatini rivojlantirish 168
Lutfetdinova Ra'no Xusnetdinovna

Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik rivojlanishga zamonaviy yondashuvlar va jahon tajribalari 172
Masharipova Barno Erkin qizi, Adilbayeva Dilnoza Adilbay qizi

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida til o'yinlari texnologiyalarining nazariy asoslari 175
Masharipova Dilfuza Muxammatjon qizi

Maktabgacha ta'lim tarbiyachisi pedagogik faoliyatining o'ziga xosligi 178
Muhammadiyeva Feruza Turakulovna

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini og'zaki va yozma nutqini rivojlantirishda aksiologik yondashuvdan foydalanish metodikasi 181
Muhiddinova Munira Xayrullayevna

Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi 184
Narzullayeva Sevara Omonovna

O'qituvchining muloqot madaniyatini shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari 187
Nizamova Nodira Paxritdinovna

Integrativ yondashuv asosida o'quvchilarning nutqiy kompetentligini rivojlantirishning mazmuniy izohlanishi 191
Oysha Qurbonova, Nodira Abduraimova

Boshlang'ich ta'limda Finlandiya tajribasi 195
Nodira Sherboyeva

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Kutubxonachi kutubxona-axborot xizmati jarayonining yetakchi ishtirokchisi sifatida 198
O'ktam Nosirov

Pedagogik ta'lim transformatsiyasida talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyasi 204
Rustamova Shoxista Omonjonovna

Globallashuv sharoitida axborot-psixologik xavfsizlikni shakllantirish masalalari 208
Raxmatjonov Shoxjahon Dilshodbek o'g'li

Talabalarga ingliz tilini o'qitishning zamonaviy innovatsion texnologiyalari 212
Sa'dullayeva Rushana

Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish 215
Saidova Dilbar Erkinovna

Pedagog xodimlarda tolerantlik namoyon bo'lishining determinantlari 218
Sattorova Maxliyo Dilmurod qizi

Kreativ metodlar orqali maktabgacha yoshdagi bolalarda kreativ tafakkur va fikrlashni rivojlantirish 223
Sultonboyeva Baxriniso Ilhomjon qizi

Artpedagogika texnologiyalaridan foydalanib maktabgacha yoshdagi bolalarda dialogik nutqni rivojlantirish metodikasi 226
Xolmatova Fotima Baxtiyor qizi

Boshlang'ich ta'limda yashil kompetensiyalarni shakllantirish yo'nalishlari 229
Yaqubova Shoira Tog'aymuratovna

Emotsional intelektni rivojlantirishning nazariy asoslari 233
Yarmatov Raxmboy Baxramovich

Boshlang'ich ta'limda o'quv veb-saytlari orqali til kompetentligini rivojantirish 239
Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi

Языковые изменения в русском языке XXI века: исследование новых слов, сленга, интернет-коммуникации, влияния англицизмов и глобализации на современный русский язык 242
Марупова Дилфуза Давроновна

Oliy ta'limda talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyatining maqsad va vazifalari 247
F. R. Xosilova

Boshlang'ich ta'lim texnologiya darslarida o'quvchilarni tabiiy materiallar bilan ishlashga o'rgatish 251
Kambarov Nodirjon Sattarovich, Nasirjanova Feruzaxon Alixon qizi

Boshlang'ich ta'limda STEAM yondashuvining qo'llanilishi va uning samaradorligi 256
Abdulazizova Yulduz Abdujabbor qizi

Tabiiy fanlarni o'qitishda STEAM yondashuvi asosida kreativlikni rivojlantirish metodikasi 259
Abdullayeva Dilrabo Fayzulla qizi

Umumta'lim maktablarida o'quvchilarda shaxs ma'naviy qiyofasini shakllantirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalari 262
Aliyeva Zuxra Tursunboyevna

Yosh avlodni madaniy-tarixiy yondashuv asosida tarbiyalashda madaniy-ma'rifiy muassasalarning o'rni 265
Aripov Shokirjon Olimovich

Ta'limda yangi texnologiya: 4K modeli va uni amalga oshirish yo'llari 268
Avliyoqulova Nasiba Choriyevna

Badiiy-tarixiy materiallarni ta'lim jarayoniga integratsiyalashning metodologik asoslari 272
Baratov Baxtiyorjon Qodirovich

Bolaning maktabgacha ta'lim tashkilotiga moslashishida o'yinning roli 275
Barno Masharipova Erkin qizi, Zuhrobova Mahliyo Abdulatif qizi

Boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida integrativ yondoshuvdan foydalanish texnologiyasi 278
Ernazarova Laylo Abdusaitovna, Saidahmadova Gulrux Farrux qizi

Bo'lajak tarbiyachilarda metarefleksiv fikrlashni rivojlantirishning psixologik-pedagogik asoslari 284
Ismailova Nilufar Isroildjanovna

Semantic and Cross-Cultural Features of Food-Based Idioms in Karakalpak and English Languages 289
Jiemuratova Gulistan Koshkinbaevna

Filolog talabalarida mustaqil fikrlash va qaror qabul qilishni rivojlantirishda metakognitiv yondashuvlarning didaktik mexanizmlari 292
Jo'rayeva Dilnoza Ro'zimat qizi

Rivojlantiruvchi sohalar kompetensiyalariga integratsion yondashuv asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash texnologiyasini rivojlantirish 296
Jo'rayeva Zilola Sayfiddin qizi

Psixologlar kasbiy komponentlarini rivojlantirishda matematik usullardan foydalanishning o'ziga xos xususiyatlari 302
Kuziyeva Dilnura Dilmurotovna

O'zbekiston metodik maktabida sotsiolingvistik kompetensiyani shakllantirish bo'yicha olib borilgan ilmiy tadqiqotlar tahlili 306
Madaminova Gulzira Gulamkadirovna

Maxsus pedagogika fanlarini o'qitishning nazariy-metodik asoslari 313
Maqsudova Nodira Alijonovna

Maktabgacha yoshdagi bolalarda metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishda ertakterapiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi 317
Muxiddinova Dilfuza Sherdor qizi

Nutq madaniyatini shakllantirishda o'qituvchi nutqining roli 320
N. Q. Olimova

Boshlang'ich ta'lim jarayonida matematika fanini o'qitishda raqamli transformatsiya vositalaridan foydalanishning metodik paradigmasi 323
Narzullayeva Sevara Omonovna

O'quvchilarda ekologik madaniyatni shakllantirish metodikasi 326
Normirzayeva Maftunaxon Ilyosjon qizi

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda intensiv ta'lim texnologiyalarining metodik asoslari 329
Olloqulova Farzona Umedillayevna

Maktabgacha ta'lim yoshidagi giperaktiv bolalar bilan ishlashda pedagogik kompetentligini oshirish metodikasi 332
Raimqulova Sojida Abdusaid qizi

Talabalarning tadqiqotchilik kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy asoslari 335
Rustamova Shoxista Omonjonovna

Inklyuziv ta'limni tashkil etishning xorijiy pedagogik amaliyotdagi modellari 339
Sultonova Zarina Uchqun qizi

Xalq pedagogikasida ertaklarning tarbiyaviy va ma'naviy-ma'rifiy ahamiyati: ma'naviy begonalashuvga qarshi tarbiyaviy omil sifatida 343
To'xtasinova Farida Davlatali qizi

B1 darajadagi talabalar uchun xorijiy tilni o'qitishda audiovizual texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirishning metodik asoslari 347
Toshpulatova Shaxsanam Xolmurodovna

Kontekstli ta'lim va uning boshlang'ich ta'lim matematikasidagi ahamiyati haqida 350
Umarova Nigora Alisherovna

Oiladagi psixologik muhitning o'spirinlarda to'liqsizlik kompleksi shakllanishiga ta'siri 353
Xalmuratova Dilorom Abdikarimovna

Ta'limda faktcheking: misinformatsiya va dizinformatsiyaga qarshi kurashishning pedagogik asoslari 356
Xidirova Maftuna Ilhom qizi

Maktab o'quvchilarini falsafiy va dunyoqarashga tayyorlash omillari 362
Xo'shboqova Farida Komiljon qizi

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida nutq faoliyatini rivojlantirishning lingokognitiv asoslari 370
Xusanova Gulruxsor To'lqin qizi, Aliyeva Muhlisa Baxodir qizi

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyasini oshirish 374
Zokirova Sohibaxon Muxtaraliyevna, Erkinova Nazokatxon Anvarjon qizi

Эффективность занятий кроссфитом в повышении уровня общей физической подготовленности слушателей института повышения квалификации МВД Республики Узбекистан 377
Албеков Шокир Адилбекович

Роль торговых и кочевых маршрутов в формировании лингвокультурных заимствований между Хорезмом и Южной Сибирью 381
Сатымова Светлана Сатымовна

Использование искусственного интеллекта в обучении русскому языку как иностранному: проблемы и решения 385
Ташева Дилором Салимовна

Проблемы использования коммуникативного метода в преподавании русского языка студентам 389
Тоджибоева Наргиза Джумабоевна

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Maktab–oila–mahalla hamkorligining qizlar ijtimoiy faolligini oshirishga ta'siri 393
Abdurazoqova Marg'uba Muxammad qizi

Ta'lim tizimida musiqiy madaniyatni takomillashtirshning metodologik imkoniyatlari 397
Asqarova Xurshida A'zamjon qizi

Maktab biologiya kursini o'qitishda dars va darsdan tashqari mashg'ulotlarning o'zaro bog'liqligi asosida metodologik savodxonlikni shakllantirish 404
Azimov Bekjon Ibrohimjon o'g'li

Oliy ta'lim tizimida iqtidorli talabalar bilan ishlash samaradorligini ta'minlash usullari 407
Delov To'lqin Erkinovich

Boshlang'ich sinf o'quvchilarni badiiy asarlarni janriy xususiyatlariga ko'ra izohli o'qishga o'rgatish 410
Gulmira Abdullayeva

O'zbekiston bokschilarining dunyo reytingida yetakchi o'rinlarni egallashining asosiy omillari 413
Insapov Ismoil Tuychialiyevich

Improving Learners' Engagement Through Game-Based Techniques in Language Education 416
Ismailova Ma'rifat Bakhrambek kizi

STEAM yondashuvi boshlang'ich ta'limda ijodiy fikrlashni rivojlantirishning zamonaviy kaliti sifatida 421
Jo'rayeva Nasiba Komil qizi

O'quvchilarni milliy qadriyatlar asosida tarbiyalashning ijtimoiylashuvi 426
Jo'rayeva Sayyora Vahobjon qizi

O'smirlarda xarakter aksentuatsiyasining o'ziga bo'lgan ishonch rivojlanishiga ta'sirining psixologik xususiyatlari 429
Jurayev Xaydarjon Odilboyevich

O'spirinlarda agressiv xulqga ta'sir qiluvchi omillar 433
Konratbayeva Ayjamal Bazarbayevna

Rus va o'zbek tillarida chorvachilik terminlarining qiyosiy tahlili 436
Kurbanova Guzal Abduraximovna

Texnologiya darslarida murakkab mexanizmlarni o'qitishning zamonaviy usullari 441
Mamadaliyev Furqat Xolmamatovich

Umumta'lim maktab o'qituvchilarining sun'iy intelekt texnologiyalaridan foydalanish madaniyatini shakllantirish usullari 446
Mamatova Fazilat Ixtiyorovna, Xolmirzayeva Zebo Ravshan qizi

Nutqda badiiy tasviriy vositalardan foydalanish yo'llari 450
Murodova Farangis G'anisherovna

Kichik yoshdagi o'quvchilarning yozma savodxonligini oshirish yo'llari 454
N. Abduvaliyeva, M. Odinajonova

Kichik maktab yoshidagi nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar shaxslararo munosabatini korreksiyalashda ertak terapiyasidan foydalanish 458
Nig'matova Nodirabegim Lutfillo qizi

Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish 463
O'rinova Ro'zigul Jumanazar qizi

Voleybol o'yinida blok qo'yish texnikasini o'rgatishda yangi pedagogik yondashuvlar 467
Qambarov Kozimjon

Texnik yo'nalishda tahsil olayotgan talabalarga ingliz tilini o'qitishning yangi texnologiyalari 472
Babayeva Gulnozaxon Latibjonovna

Maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda pedagog malakasining roli 481
Davlatova Dildora Nuriddinovna

Talabalarda sog'lom turmush tarzini rivojlantirishning pedagogik tamoyillari 485
Davronov Nurzod Ismoilovich

Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalar: toifalari va tasniflash mezonlari 490
Djurayeva Sohiba Barat qizi

Blum taksonomiyasiga asoslanib boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki va yozma nutqini rivojlantirish usullari 495
Husenova Aziza Sharipovna

Tabiiy fan darslari jarayonida o'quvchilarda loyihaviy ishlarni tashkil etish ko'nikmasini shakllantirish 498
Matniyazova Diyora Jumanazarovna

Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari 501
Nazarova Mohigul Akmalovna, Asatova Mashhura Asomiddin qizi

Kasbiy pedagogikani shakllantirish va rivojlantirish masalalari 506
Sanaqulov Xamroqul Rizaqulovich
O‘qituvchining shaxsiy fazilatlari va suggestiv kompetentligining o‘zaro bog‘liqligi 513
Shermatova Manzura Ikromjanovna
Tez qalamchizgilarda innovatsion texnologiyalarni qo‘llash tajribasi 518
Suyunov Navro‘z Alisher o‘g‘li
Kognitiv tilshunoslik asosida boshlang‘ich sinf o‘quvchilarining nutqini rivojlantirish 523
Teshabiyev Dilmurod Raxmadjonovich, Madazimova Muxlisa Abdurashid qizi
Kombinatorik masalalar asosida ijodiy topshiriqlarni tuzish va ularning o‘quvchilarga ta’siri 526
Toshboyeva Saida Rahmonberdiyevna, Yusupova Latofat Abduqodir qizi
Linguodidactic Foundations for Enhancing Professional Competence in Practice-Oriented Language Education 530
Uktamova Navruza Botir qizi
Audiovizual usul qo‘llanilganda o‘quvchilarning til ko‘nikmalaridagi o‘zgarishlarni baholash 535
Umarov Aziz Avazovich
Ona tili – ART texnologiya va kreativlik fanida so‘z san’atining omili sifatida 540
X. Sanaqulov, Sh. Nurmatova
Etnopedagogik yondashuvning boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida ijtimoiylashuv jarayoniga ta’siri 543
Xamroqulova Xilola Qosimjon qizi
Ajdodlarimiz o‘gitlari asosida o‘quvchi-yoshlarda axloqiy sifatlarni shakllantirish texnologiyasi 547
Xatamova Nilufar Xaydarovna
Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida kreativ o‘qish madaniyatini rivojlantirishda generativ sun’iy intellekt texnologiyalarining didaktik imkoniyatlari 550
Xayitova Firuza Abdullayevna
Rivojlangan mamlakatlarda maktabgacha ta’limning mazmuni va tarixiy taraqqiyoti 554
Yoziyeva Umida Lutfullayevna
O‘quv vaziyatlarini loyihalash orqali talabalar o‘quv faolligini oshirish 558
Zakirova Dilfuza Sayidolimovna
O‘quvchilar orasida jismoniy faollikni oshirish uchun yangi ilmiy yondashuvlar 561
Zaynobidinov Dilshodbek Qobilovich
Активные методы обучения как коммуникационная основа современного урока 566
Ахмедова Мукаддас Ходиматовна
Инклюзия как путь к равным возможностям: развитие системы образования Узбекистана 570
Баротова Шохсанам Бахтиёр кизи, Мауш Ребия Джамшедовна, Мурадова Дилфуза Махмудовна
“Qurilish konstruksiyalari” fanini o‘qitishda kasbiy-amaliy kompetentlikni rivojlantirish 576
No‘manova Soxiba Ergashboyevna
Креативный педагогический подход в музыкально-теоретических и практических занятиях по искусству макома 582
Нурматова Фируза Муминовна
Система упражнений по методике обучения средствам речевой выразительности узбекского языка 587
Фаттахова Д. А.
Oliy ta’limda kompetensiyaga asoslangan o‘qitish modellari 592
Ernazarov Alisher Ergashevich, Chinqulova Gulmehra
The Concept of Symbols in Linguoculturology 598
Hamraqulova Gulandom Sodiq qizi
Raqamli o‘yinlarga (mobile games) qaramlikning kognitiv samaradorlikka salbiy ta’siri 601
Turamov Muhammadzohid Rustamjon o‘g‘li
OTM talabalarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalash asosida ilmiy tadqiqot ishlariga yo‘naltirishning zamonaviy metodlari 605
Sobirov Zahriddin Sadriddinovich
Boshlang‘ich sinflarda o‘quvchilarda kiryativlikni rivojlantirish 609
Qo‘chqarov Mirzavali Qo‘zibayevich
Maktabgacha ta’lim muassasalari tarbiyalanuvchilarining axloqiy tarbiyasini shakllantirish 613
Yaqubova Dinora Bahodirovna
Zamonaviy ta’lim tizimida AR (Augmented Reality) texnologiyalarining qo‘llanilishi 617
Abdumo‘minov Burxonjon Sunnatillo o‘g‘li

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

The Role of Psychological Support in the Formation of Students' Socio-Emotional Competence in Preschool Education 622
Kamoldinova Diyora Jaloliddin qizi

Raqamli ta'lim muhitida o'quvchilarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirish metodikasi 626
Xudoynazarova Moxira Xakimovna

Zamonaviy ta'lim jarayonida talabalarda tanqidiy fikrlash qobiliyatini metodlar orqali rivojlantirish 629
Ro'zmetov Ravshan Sharipbayevich

Bo'lajak tarbiyachilarda muloqot madaniyatini tarbiyalash 633
Uljayeva Sevara Abdirazzoqovna

Kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan zamonaviy darsliklar tuzilishi va mazmuni 638
Po'latova Marjona Inomjon qizi

STEAM ta'lim texnologiyasini maktabgacha ta'limida qo'llash bo'yicha xorijiy tajribalar 643
Saidova Nigora Olimovna, Pirmatova Zaynabxon Elmurod qizi

Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak tarbiyachilarning pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish 646
Ergasheva Sunbula Baxtiyor qizi

O'quvchilarda ijtimoiy tarmoqlarga qaramlikning shakllanishi va uning dolzarb muammolari 650
Gapparova Mastona Safaraliyevna

Adabiyot darslarini o'qitishda 5E modelidan foydalanish 654
Abdiraupova Zarnigor Abdinabi qizi

Oliy ta'limda kompetensiyaga asoslangan o'qitish modellari 657
Ernazarov Alisher Ergashovich, Chinqulova Gulmehra

Traditional Techniques and Modern Approaches in the Production of National Costumes 665
Jabborova Dilshoda Xolmamat qizi

Pedagogik platformalar va kognitiv-didaktik yondashuvlar integratsiyasi yordamida talabalarning kasbiy tayyorgarlik tizimini yangi bosqichga olib chiqish 668
Raxmonov Omadjon Mamasidiq o'g'li

Aqli zaif o'quvchilarda disgrafiyani bartaraf etishda assistiv texnologiyalarning ahamiyati 672
Usmonov Umid Allayorivich

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch hayotiy kompetensiyalarni shakllantirish 676
Adizova Nigora Baxtiyorovna, Akbarova Sarvinoz Sadriddinovna

Tadqiqotchilik kompetentligi pedagogik muammo sifatida 681
Ergashev Nozim Nabiyevich

Teaching Reading to Young Learners: Essential Principles for Primary School Teachers 684
Toshtanova Maftuna Xamidjon qizi

Tarmoq qurilmalari va tizimlarini boshqarish modulini o'qitish orqali o'quvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash 687
Karimova Charos Abduhalim qizi

Maktabgacha yoshdagi bolalarda og'zaki nutq rivojlanishining psixolingvistik asoslari 691
Musayeva Nafisa Kudratovna, Muxammadova Saodat Muzaffar qizi

"Kasbiy ma'naviyat" fani bo'lajak pedagoglarda ma'naviy-axloqiy kompetensiyalarni intensiv rivojlantirish omili 695
Ismoilov Yoqubjon Quchqarboyevich

Yapon tilini o'rgatishda talabalarning gapirish ko'nikmasini rivojlantirish: tamoyillar, bosqichlar va innovatsion usullar 699
Baqoyev Navro'zjon Abdullo o'g'li

Texnologik ta'lim jarayonida ixtirochilik va loyihalashtirish kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari 705
Zokirova Nargiza Akbarjonovna

Bo'lajak pedagoglarda kasbiy kompetentlikni shakllantirishning psixologik asoslari 710
Eshnazarova Farida Jo'raqulovna

Ta'lim islohotlari sharoitida genderga yo'naltirilgan ta'limni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari 714
Yaxyayeva Sojida Abduraximovna

Ko'rsatish olmoshlarining vazifaviy uslublarda qo'llanilishi 718
Berdiyeva Malika

Nazorat turlari orqali o'quvchilarning savodxonlik kompensatsiyasini shakllantirish 721
Xoldarova Irodaxon Valijonovna, Jo'rayeva Shodiya Kenjaali qizi

Zamonaviy boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilish sharoitida o'quvchilarda lug'atlar bilan ishlash kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi 726
Buvajonova Mohiraxon Usmonali qizi

Boshlang'ich ta'limni modernizatsiya qilishning asosiy yo'nalishlari: innovatsion taraqqiyot, metodik yangiliklar va istiqbollari 731
Nazarova Mohigul Akmalovna

Maktab va pedagogika institutlari o'rtasida amaliyotga yo'naltirilgan dual ta'lim modelini takomillashtirish: muammolar va yechimlar 736
Arabova Muxiba Bazarovna

Помощь советского государства в подготовке кадров для арабских государств 740
Хомидова Камола

Место Узбекистана в развитии культурной сферы Советского союза во второй половине XX века .. 744
Бекназаров Собиржон

Toshkent xalqaro kinofestivallarining Arab davlatlari va Afrika mamlakatlari kinosan'atida tutgan o'rni 748
Sharifov Shoxjaxon To'lqinjon o'g'li

Ekonometrika fanini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning nazariy asoslari va istiqbollari 752
Bobonorova Qundizxan Quralbay qizi

O'quvchi faolligini oshirishda jadid maktablari tajribasi va faol ta'lim metodlarining integrativ qo'llanilishi .. 759
Bobonazarov Orif Abrayqulovich

Влияние гендерной лингвистики на развитие психолингвистических исследований в Узбекистане .. 764
Мусаева Елена Казимовна

Psixik rivojlanishni tashxislashda psixofiziologik usullardan foydalanish samaradorligi 767
Sh. L. Rahmonova

Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish 770
Saidova Dilbar Erkinovna

Ingliz tili o'qitishda integrativ (CLIL) texnologiyasining boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun mos modellarini ishlab chiqish 773
Xakimova Xosiyat Jurayevna

Rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimida talabalarni kasbiy faoliyatga tayyorlashda sun'iy intellektdan foydalanish usullari 776
Mirzayeva Faroxat Odiljonovna, Odiljonova Shoxsanam Abdug'appor qizi

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida jismoniy sifatlarni rivojlantirishda innovatsion o'yin metodlarining ahamiyati 785
Ikromov Ilxom Muxamadraximovich

Tabiat tasvirining adabiy janrlarga ko'ra o'ziga xosliklari 790
Fozilova Mohigul Farxodovna

Методические подходы к развитию прагматической компетентности старшеклассников на основе чтения аутентичных материалов 794
Исаматдинова Машхура Икромжон кизи

O'zbek tilida "zahar" konseptining leksik-semantik va pragmatik xususiyatlari 799
Shokirov Sherali Ibrohimovich, Baxramov Xabibillo Sadikovich

Integrativ modulli o'qitish tizimi samaradorligining miqdoriy va sifat tahlili 803
Nurmanova Nazira

Sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirishda STEAM ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati 807
Toshova Shaxnoza Tojinorovna

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining boshlang'ich sinf o'quvchilariga harakatga doir masalalarni klaster metodida o'rgatish 811
Badalov Dilmurod Abdixalilovich

Ona tili darslarida o'quv lug'atlaridan foydalanishning o'quvchilarning og'zaki nutq kompetensiyasini rivojlantirishdagi didaktik asoslari 817
Ahmedova Adiba Ulug'bek qizi

Philosophical Aspects and Analysis of the Regularities of the Formation of Geo-Economic Thinking 822
Ubaydullayev Islomjon Abdullayevich

Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali foydalanishga tayyorlashning pedagogik asoslari 826
Xudayqulova Fazilat Bo'riyevna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Boshlang'ich ta'lim va tarbiya jarayonida o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini shakllantirishda ommaviy axborot vositalarining (Media/Mass Communication) roli 831
Bo'ronova Dilrabo Ne'matullayevna

Inkluziv maktab sharoitida kichik maktab yoshidagi bolalarda ijtimoiy-perseptiv tajribani shakllantirish 835
Karimova Zulfiya Abduraxmanovna

TEACCH konsepsiyasi – autizm va kommunikativ buzilishlari bo'lgan bolalarni davolash va o'qitish dasturi 839
Murodova Sarvigul Raxim qizi

Модернизация кадровой политики дошкольных учреждений через инновационные мониторинговые механизмы 843
Ким Нигора Каримовна

Bo'lajak tarbiya fani o'qituvchilarining metodik kompetentligini ergonomik yondashuv asosida rivojlantirish 847
Usmonova Xafiza

Pedagogik improvizatsiya asosida talabalar o'quv faoliyatini rivojlantirishning pedagogik strategiyalari 852
Ergasheva Muhayyoxon G'anijonovna

Talabalar orasida ilmiy-pedagogik tadqiqotlarni tashkil etish va o'tkazish 857
Nurmatova Madina Odiljon qizi, Qo'shoqova Farangiz Azizbek qizi

O'quvchi-yoshlarni oilaga nisbatan ma'naviy-axloqiy va qadriyatli munosabatlarga tayyorlash – ijtimoiy-pedagogik zaruriyat sifatida 861
Xaydarov Oxunjon Murodjonovich

Talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda mustaqil ta'limning ilmiy-metodik ahamiyati 866
B. Normamatova

Talabalarda pedagogik e'tiqodni shakllantirishning variativ modeli va uning asosiy komponentlari 869
Bahranova Hulkar Bahran qizi

Konvensial yondashuv asosida talabalarni mustaqil ta'lim olish samaradorligining didaktik imkoniyatlarini rivojlantirish 872
Berdiyev Bahodir Ravshanovich

Kontekstli yondashuvga asoslangan o'quv-ijodiy faoliyatning turlari 875
Botirova Zilola Nodirovna

Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak tarbiyachilarning pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirish 878
Ergasheva Sunbula Baxtiyor qizi

Boshlang'ich sinflarida ta'lim o'quvchilarga sonlar haqida ma'lumot berish 882
Hakimova Zulfizar Umrzoq qizi

Biologiya ta'limida elektron ta'lim (E-Learning) va aralash ta'lim (Blended Learning) texnologiyalarining samaradorligini tahlil qilish 886
Kozimov Akbarjon A'zamjon o'g'li

Alisher Navoiy asarlarida ma'naviy-axloqiy tarbiyaga oid fikrlari tahlili 891
M. Ibragimova

Integratsiyalashgan dars ta'limiy faoliyat samaradaorligini ta'minlovchi muhim omil sifatida 894
Mahmatqulova Xosiyat Bobomurod qizi

Tarbiyalanuvchilarni xalq og'zaki ijodi namunalari asosida ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning mazmunini ochib berish 897
Murodillayeva Durdona Dilmurodovna

Sun'iy intellekt davrida bolalar adabiyoti: raqamli qahramonlar, interaktiv ertaklar va bolaning ijodiy tafakkuri rivoji 900
Normurodova Nigora Abdusattorovna, Sharipova Iroda Rashid qizi

Qadimgi va o'rta asr mutafakkirlarining matematika fanining shakllanishi va rivojlanishidagi o'rni 903
Quvvatova Ozoda Gulbek qizi

Shaxs xolistik rivojlanishi – psixologik-pedagogik muammo sifatida 906
Rashidova Xurriyat Sulaymonova

Bolalarda elementar matematik tasavvurlarni shakllantirishning psixologik-pedagogik asoslari 908
Ravshanova Kamola Toxirovna

Matematikaga rivojiga ulkan hissa qo'shgan olimlar 911
To'rayeva Kamola Vosidjon qizi

Umumiy o'rta ta'limda mexanika masalalarini yechish metodikasi va o'qitish jarayonining didaktik asoslari 914
Toxirova Maxfuzaxon Otaqo'ziyevna

Bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachi-pedagogalarining kasbiy-axloqiy kompetentligini rivojlantirish 916
Xabibullayeva Sayyoraxon Maxamadali qizi

TRIZ va kreativ pedagogika: boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirish 919
Ortiqova Zulfiya Nurmaxammatovna, Fayzullayeva Nazokat Uchqunovna

Maktab ta'limi uchun mobil ilova yaratishda MIT APP inventor platformasidan foydalanish 922
Tangirov Xurram Ergashevich, Xo'jamqulova Dilso'z Bahodir qizi

Pedagogical Methods for Improving Students' Creative Thinking as they Learn 927
Akhmedov Alisher Astanovich, Yarmuhamedov Nabijon

Implementation Outcomes and Development Prospects of the Social And Legal Club in the Secondary Vocational Education System as a Tool for Delivering Social Services 932
Makhmudova Ugiloy Baxtiyarovna

Educational Physics Experiments: Methods and Didactic Strategies for Developing Critical Thinking in Students 935
Chakkanov Fakxriddin Xusanovich

Current Research and Suggestions on The Impact of Physical Activity on Adolescents' Mental Health 938
Irgashev Shokhrukh Khasanovich

Maktabgacha ta'lim tashkilotida tarbiyachi shaxsiga qo'yiladigan zamonaviy pedagogik talablar 941
Gaziyeva Nigora shamsiddinovna, Abdiraxmonova Nilufar Muxiddinovna

Eshituv va fonematik idrokni rivojlantirishda neyropsixologik o'yin usullari 945
Lutfullayeva Sadoqat Muzaffar qizi, Axmedova Zuxra Mirzabekovna

Metodlarning turlari va nazariy asoslari 948
Murodova Durdona Rayimjon qizi, Ashurova Hulkaroy Ma'rufjon qizi

Bo'lajak biologiya o'qituvchilarining tizimli tafakkurini rivojlantirishda innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash samaradorligini aniqlash: pedagogik tajriba-sinov natijalari va matematik-statistik tahlil 952
Mustafaqulova Dildora Ismatullayevna

Raqamli texnologiya ta'limga imkoniyatmi yoki xavf? 960
Otanazarova Mehriniso Abdusharif qizi

Zamonaviy sharoitlarda ma'naviy-ma'rifiy ishlarni olib borish uslubiyoti va unga qo'yilayotgan talablar 963
Ortiqova Nargiza Akramovna, Suvonqulova Muxabbat Otamurot qizi

Interactive Grammar Learning Methods and their Significance for Non-Philological Education Students . 969
Almatova Umida Islomovna

Berilganlar bazasi konsepsiyalarining evolyutsiyasi va zamonaviy rivojlanish bosqichlari 975
Nosirova Shohista Elmurodovna

Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda milliy g'urur hissini shakllantirishda tarbiyachining pedagogik ahamiyati 980
Kadirova Shaxnoza Xudoyberdiyevna

Autentik matnlar orqali o'quvchilarda o'qishga motivatsiya shakllantirish 987
Usmonova Gulhumor Qo'ldashboy qizi

Zamonaviy ta'lim tizimida "Aralash ta'lim (Blended Learning)" texnologiyasining joriy etilishi 991
Sh. D. Ablakulov

Ko'paytirish amalini o'rgatishga zamonaviy yondashuv (suv vositasida) 995
Ismoilov Bobur Toxirovich

WEB dasturlash fanining ahamiyati va rivojlanish tendensiyalari 1000
Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Abdullayev Javohirbek Zokirjon o'g'li

Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarida metakognitiv kompetentlikni rivojlantirishning nazariy-metodik xususiyatlari 1005
Sattorova Go'zalxon Mamadaminovna

Reflective Technologies of Development of Sanogen Thinking in Students 1010
Ismailov Murodulla Kahramonovich

Tinglab tushunish ko'nikmasini rivojlantiruvchi o'quv topshiriqlarini takomillashtirishning pedagogik-psixologik asoslari 1014
Avazova Farangiz Ixtiyor qizi

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Surxon adabiy maktabi: Usmon Azim va Shafoat Rahmatulla Termiziy ijodi 1022
Xolboyeva Dilafruz Xayrulla qizi

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy mazmundagi masalalar asosida ijodiy fikrlash kompetensiyasini rivojlantirish 1026
Ahmadjonova Intizor Iqboljon qizi, Dehqonova Mahliyo Shuhrat qizi

Tarbiyalanuvchilarda miqdor va son tushunchalariga doir ta'limiy o'yin faoliyatlari jarayonida ixtiyoriy diqqatini shakllantirish 1030
Quysinova Shahlo Nasim qizi

Alaliyali bolalar bilan logopedik ishning tizimli yondashuvi 1035
Irkinova Irodaxon Temirovna

Raqamli texnologiyalar yordamida o'quvchilarni eshitish va talaffuzga paralel ravishda rivojlantirish: integratsiyalashgan yondashuv 1040
Raximova Mahliyo Xasanboy qizi

Gender xususiyatlarning ijtimoiy shartlangan ko'rinishlari 1043
Yulduzxon Mirzaaxmedova

Oliy ta'limda muhandislik fizikasi fanini o'qitishning didaktik imkoniyatlarini takomillashtirish 1047
Butayeva Nargiza Buriboyovna

Bo'lajak o'qituvchilarning kreativ kompetentligini integrativ yondashuv asosida shakllantirish modeli 1051
Askarova Zilolaxon Nurmuhamadovna

Sun'iy intellekt asosida ta'limni individuallashtirishning pedagogik asoslari 1055
Abdullayev Alibek Qodiraliyevich, Toxirova Muattarxon Isroil qizi

Matematik fizika tenglamalari fanini o'qitishda yuqori tartibli differensial tenglamalar bo'limining o'rni va ahamiyati 1060
Murzambetova Mexriban Begdullayevna

Boshlang'ich sinf o'quvchilari tarbiyasida ota-onalar bilan hamkorlikni tashkil etish metodikasi 1064
Fayziyeva Madinabonu Sohibjon qizi

O'tkir Hoshimovning realistik xarakter yaratish mahorati 1070
Nortojiyev Muxammad

Bolalar adabiyoti asarlarini tahlil qilishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning imkoniyatlari 1073
Xujamqulova Iroda Faxriddinovna

O'quv jarayoni ishtirokchilari o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning bolalarda bilish faolligini rivojlantirishdagi ahamiyati 1078
Achilov Obid Muzrobovich

Maktab o'quvchilarida mustaqil ta'limni tashkil etish, o'tkazish va baholash metodikasi 1083
Musayeva Gulnoza Yo'ldosh qizi

Bo'lg'usi pedagoglarda estetik kompetensiyani rivojlantirish pedagogik muammo sifatida 1087
Bozorova O'g'iloy Komilovna

"Teskari teorema" innovatsion pedagogik texnologiyasi 1093
Yandasheva Sevara Ne'matjonovna

Technologies for Forming Students' Communicative Competence Based on Interdisciplinary Integration 1096
Umida Eshmirzayevna Mamatkulova

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida mantiqiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirishda elementar matematikaning o'rni 1101
Djuraboyev Maqsudbek Karimbek o'g'li, Badridinov Nusratbek Xusniddin o'g'li

Zamonaviy muhandisni tayyorlash texnologiyasi – kasbiy kompetentlikni shakllantirish imperativi sifatida 1105
Axmedova Aziza Shokir qizi

Yengil atletika sportchilarida yadro itqitish harakati biomexanik ko'rsatkichlarining texnik samaradorlikka ta'siri 1110
Djabbarov Axror Islomovich

Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining sun'iy intellektdan foydalanish kompetensiyasini shakllantirish 1114
Artikova Nargiz Shuxratovna

O'quvchilarni tayanch hayotiy kompetensiyalar orqali iqtisodiy bilimlarini shakllantirish 1118
Adizova Nigora Baxtiyorovna, Sayfullayeva Dilnoza Amrullayevna

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodkorlik qobiliyatini rivojlantirishda interfaol ta'lim metodlarining pedagogik samaradorligi 1123
Ortiqova Zulfiya Nurmaxamatovna, Oripova Shaxzodaxon Otamurod qizi

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Integrativ yondashuv asosida bo‘lajak pedagoglarni ma’naviy tarbiya faoliyatiga tayyorlashning pedagogik mexanizmlari 1127
Rahmatjonzoda Ahrorjon Ahmad o‘g‘li

Ta’lim transformatsiyasi sharoitida bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish pedagogik muammo sifatida 1130
Beknazarova Muxlisa O‘tkir qizi

Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktab ta’limiga tayyorlashda oila va maktab hamkorligi 1135
Mamadaliyeva Gavxarxon Asiljonovna

Pedagogik amaliyotda pedagogik mahoratni rivojlantirishning nazariy–amaliy asoslari 1139
Yunusova Feruza Maxamadolim qizi

O‘quvchilarda milliy xarakter xususiyatlarini rivojlantirishning pedagogik aspektlari 1143
Hasanova Gulmira Hoshimjanovna

Maktab yoshidagi o‘quvchilarga she’riy asarlarni o‘qitishga doir ayrim metodlar (O. Matjonning “Orolga yordam” she’ri asosida) 1147
Alxiyeva Sitora Raximqul qizi

Sport travmalaridan keyingi reabilitatsiyada jismoniy tarbiya vositalaridan foydalanishning nazariy va amaliy asoslari 1150
Begimqulov Oltiboy Jo‘rayevich

Demografik vaziyatning mohiyati va tarkibi 1155
Bomurodov Sanjar Bekmurodovich

Problems of Developing the Terminology System of the Uzbek Language 1159
Dilnoza Yuldasheva Bekmurodovna

Tarbiya darslarida guruh va jamoaviy o‘yinlar orqali muloqot madaniyatini shakllantirish 1163
Menlibayeva Azima Oralbayevna

Raqamlashtirilgan ta’limda talabalarni tanqidiy fikrlash asosida kommunikativ kompetentligini rivojlantirish texnologiyalari 1166
Nuritdinova Xurshida Narpulatovna

Raqamli ta’lim vositalarining boshlang‘ich ta’limdagi afzalliklari 1169
Sattorova Mohira

The Importance of Teaching Physics Through Modern Educational Trends 1172
Sharofutdinov Ikboljon Usmonjon ugli

Maktabgacha ta’lim pedagoglarining kasbiy rivojlanishida gender rollar nazariyasining amaliy ahamiyati 1176
Tolipova Noilaxon Nodir qizi

Interfaol metodlar orqali boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida kitobxonlik madaniyatini shakllantirish 1183
Umida Bovanova Abduvahabovna, Bo‘riboyeva Navbahor Faxriddinov

Zamonaviy ilg‘or xorijiy tajribalar asosida qon aylanish tizimi mavzusini o‘qitishning innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash imkoniyatlari 1186
Xaqberdiyeva Sh. T.

Ingliz tili darslarida kreativlikni oshirishda kuzatiladigan muammolar va ularni yechishga doir pedagogik yondashuvlar 1190
Yusupov Lutfullo Sayitturayevich

Informatika fanini o‘qitishda qo‘llaniladigan innovatsion ta’lim texnologiyalari (“Axborotlarni kodlash” mavzusi misolida) 1194
Temirova Gulbahor G‘ulomovna, Yusupova Nodira Nurdinovna

Boshlang‘ich ta’limda o‘quv veb-saytlari orqali til kompetentligini rivojantirish 1201
Zokirova Sohiba Muxtoraliyevna, Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi

Innovatsion ta’lim sharoitida “maktabgacha ta’limda menejment” fanini o‘qitishning didaktik imkoniyatlari 1204
Astanakulova Manzura Buribayevna

Milliy qadriyatlar vositasida o‘quvchilarni chet tili o‘rganish qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi 1209
Toshturdiyeva Xurshida Erkinovna, Elmurodova Dildora Erkinovna

Talabalarda jismoniy sifatlarni rivojlantirishda individual yondashuvning nazariy asoslari 1212
Islomov Eldor Yusupovich

Pedagogik jarayon subyektlarining intellektual imkoniyatlarini diagnostik o‘rganish va korreksiyalash metodikasini takomillashtirish 1215
Sattorova Malikaxon Abdug‘affor qizi

Языковые изменения в русском языке XXI века: исследование новых слов, сленга, интернет-коммуникации, влияния англицизмов и глобализации на современный русский язык 1220
Марупова Дилфуза Давроновна

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Ta'lim jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarni mantiqiy fikrlashga o'rgatish 1226
Adizova Nigora Baxtiyorovna, Bahodirova Mohinur Azamat qizi

Buxoro xonlariga pir bo'lgan Dahbediylar 1231
Kandaxarov Anvarjon Xasanovich

Formativ baholash natijalaridan ta'lim sifatini yaxshilashda foydalanish 1236
Mamatova Fazilat Ixtiyorovna, Jabborova Dilshoda Xolmamat qizi

Современные тенденции развития в подготовке юных волейболистов с использованием инновационных технологий 1239
Имомов Сирожиддин Илхомович

Современное развитие гандбола, основы технико-тактической подготовки и методика обучения в кружках 1244
Оринов Облақул Жумаевич

Теоретико-методические основы баскетбола и современные тенденции его развития 1248
Ачилов Ойбек Хакимович

O'zbekistonda ekoturizmni rivojlantirishda sun'iy intellekt texnologiyalarining qo'llanishi: holat, muammolar va rivojlanish istiqbollari 1252
Berdiyorov Baxtiyor Sodiqovich, Raximjonova Maxliyoxon Zokirjon qizi

Sun'iy intellekt asosida talabalarning dasturlash kompetensiyalarini rivojlantirish 1257
Saidov Usmon Bahron o'g'li

Современные методы устранения заикания у подростков 1260
Абдухалимова Муниса Абдурашид кизи

O'quvchilarda innovatsion yondashuv orqali ma'naviy-axloqiy tarbiya berishning o'ziga xos xususiyatlari 1264
Xamidova Shaxnoza Nuraliyevna

Iqtidorli futbolchilarni tanlab olishning nazariy asoslari 1268
Salayev Taxirbek Kamiljanovich, Atajanov Adilbek Yuldashevich

Sun'iy intellektning talabalarda analitik fikrlashga ta'siri 1274
Abduhakimova Muslima Bahodir qizi

Raqamli interpretatsiya: vizual tahlil kompetensiyasini rivojlantirishda immersiv texnologiya va kognitiv yuklanishni optimallashtirish 1277
Anvarxo'jayeva Dilinur Otabek qizi

Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining sun'iy intellektdan foydalanish kompetensiyasini shakllantirish 1282
Artikova Nargiz Shuxratovna

Ekologik turizmning tabiatga ma'naviy-estetik munosabatni rivojlantirish imkoniyatlari 1286
Aymatov A. Q., Turayeva Dildora Shuhratovna

O'quvchilarda milliy tuyg'ularni shakllantirishning ilmiy-pedagogik asoslari 1289
Begmatova Nasiba Safarbayevna

Katta maktabgacha yoshdagi bolalarda duduqlanishni korreksiyalashning pedagogik texnologiyasi 1293
Boxodirova Gulasalxon Ibroximovna

Jismoniy tarbiya va sog'lomlashtirish mashg'ulotlarida lotin va yunon terminlarining o'rni 1296
Burxonova Guyoxon Gulomovna

Ta'lim jarayonlarida sinergetik kompetensiyalash orqali integrativ yondashuvni amalga oshirish 1300
Haqberdiyev Baxtiyor Rustamovich

Montessori metodikasining tarixi, tamoyillari va ingliz tilini ikkinchi til sifatida o'qitishdagi o'ziga xos usullari 1304
Jo'raqulova Gulruh Murot qizi

Bo'lajak o'qituvchilarning ijtimoiy-pedagogik kompetentligini rivojlantirish holati va muammolari 1307
Karimov Ravshanbek Rizomatovich

Methodology for the Integrative Development of Students' Educational and Creative Activities in Teaching Fine Arts 1312
Kurbanova Shohsanam Bakhodirjon kizi

Kurash sport turining jismoniy tarbiya tizimida tutgan o'rni va uning rivojlanish omiillari 1315
Mamadova Feruzaxon Mirzaaxmad qizi, Akbarova Nasibaxon Abdumalik qizi

Kurash sport turining texnik-taktik rivojlanishi va uning jismoniy tarbiyadagi pedagogik ahamiyati 1319
Mamadova Feruzaxon Mirzaaxmad qizi, Eminjonova Zahro Dilmurodjon qizi

Bo'lajak tarbiyachilarning intellektual qobiliyatini falsafiy bilimlar asosida rivojlantirish shakllari 1323
Mamatqulova Shaxnoza O'ktam qizi

Using Debate, Role-Play, and Drama as Tools for Developing Oral Skills in English 1326
Menglibekov Reypnazar Mukhammetkarim-uli
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarida supervayzerlik qobiliyatlarini rivojlantirishning psixologik determinantlari 1329
Mirzayeva Muhayyo Ruziyevna
Methodology for Developing Patriotic Education in Students Through Ideas of National Heroism 1334
Nomanova Ma'rifat Abdillayevna
Shaxsda kasbiy tafakkur namoyon bo'lishining psixologik mexanizmlari 1337
Olimova Fotima Botirovna
Interaktiv ta'lim muhitida talabalarning badiiy-kompozitsion didini shakllantirish pedagogik mexanizmlari (rangtasvir fani misolida) 1341
Omonqulova Dildora Xusniddin qizi
Triz va kreativ pedagogika: boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantirish 1348
Ortiqova Zulfiya Nurmaxamatovna, Fayzullayeva Nazokat Uchqunovna
O'quvchilarni o'zbek xalq og'zaki ijodi namunalari vositasida vatanparvarlik ruhida tarbiyalash jarayonlarini takomillashtirish 1351
Qodirqulov Nodirbek Hamroqul o'g'li
Bo'lajak muhandislarning loyihalash-konstruktorlik ko'nikmasini rivojlantirishning muhim yo'nalishlari (muhandislik ta'lim yo'nalishlari misolida) 1355
Salomov Ilhom Salimovich
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini PIRLS tizimi asosida baholashga o'rgatish 1359
Samidjonova Muxabbat Xoliqjonovna
"Nurli maskan" ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalarida aniq va tabiiy fanlarni integrativ o'qitishning ijtimoiy-pedagogik zaruriyat sifatida 1362
Sobirova Mashxura Ubaydullayevna
Sun'iy intellekt va simulyatsion o'yinlardan foydalanib iqtisodiy tafakkurni shakllantirish metodikasi 1365
Sodiqova Nigora Turayevna
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida virtual texnologiyalar vositasida axborot kompetentligini rivojlantirish tizimi 1368
Suvonqulova Aziza Abdurazzoq qizi
Rahbarlarning psixologik farovonligi: oila–kasb muvozanati, oilaviy munosabat va kasbiy qoniqishning o'zaro ta'sir mexanizmlari 1371
Teshayev Sobit Sodik o'g'li
Tibbiy ta'limda refleksiv ko'nikmalar: O'zbekiston va dunyo tajribasi 1374
Toshmatova Moxizatxon Inomidin qizi
Boshlang'ich tayyorganlik bosqichidagi yosh voleybolchilarning mashg'ulot jarayonini texnik va taktik nazorat qilish metodikasi 1377
Xakimov Saydullo Tulanboyevich
Kadrlarni boshqarishda strategik va tezkor qarorlar uyg'unligini ta'minlashning tashkiliy-boshqaruv asoslari 1380
D. A. Xodjimatova
Jismoniy imkoniyatlari cheklangan yoshlar uchun sport va jismoniy faollikning ahamiyati 1385
Zafar Xudaykulov
Raqamli texnologiyalar va innovatsion metodlar asosida ta'lim samaradorligini oshirish 1388
Yusupova Munisa
Texnologik ta'lim jarayonida ixtirochilik va loyihalashtirish kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari 1391
Zokirova Nargiza Akbarjonovna
Til kompetentligining kognitiv tilshunoslik bilan aloqasi boshlang'ich sinflar misolida 1395
Zokirova Sohiba Muhtoraliyevna, Madazimova Muxlisa Abdurashid qizi
Структура и основные характеристики креативности личности студентов педагогических вузов 1398
Уразова Марина Батыровна, Соибова Толифа Дилмуродовна
Emotsional intelektni rivojlantirishning nazariy asoslari 1403
Yarmatov Raxmboy Baxramovich
Maktabgacha ta'limda STEAM texnologiyasini joriy qilish orqali samaradorlikka erishish 1409
Bolibekov Alisher Abdusalomovich

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Muloqot madaniyati asosida liderlik fazilatlarini shakllantirishning samarali usullari 1412
Djumayeva Dildora Isroilovna

Kompetentlik tushunchasi: o'qituvchilarning kasbiy kompetentligiga qo'yiladigan zamonaviy talablar. O'qituvchining shaxsiy va kasbiy sifatlari..... 1416
Hayitboyeva Nilufar G'anijonovna

Tilshunoslikda lingvopoetikaning o'rganilishi 1421
Maxammatova Feruza Olimovna

O'zbekistonda virtual muzeylar va ularning tarbiyaviy imkoniyatlari..... 1424
Voxidova Norposhshaxon Xabibullayevna, Yusupova Mohinur Ulug'bekovna

Xalqaro ta'lim tajribasi asosida o'quvchilarda tafakkur erkinligini shakllantirishning zamonaviy yondashuvlari 1434
Maxammatova Ma'muraxon Jalilovna

Tarbiya fanini o'qitish jarayonida talabalarda pedagogik taksonomiya ko'nikmalarini shakllantirish metodikasi..... 1438
Turdiyeva Shoxidaxon Anvardjanovna

Tibbiyot texnikumi talabalari klinik tafakkurini shakllantirishning nazariy asoslari: konseptual yondashuvlar va ilmiy talqinlar 1443
Axmedov Marifxan Mamatxanovich

Valeologik tamoyillarning maktabgacha ta'lim tizimidagi ahamiyati..... 1448
Begmatova M. T.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida jonli va jonsiz tabiat haqidagi bilimlarni shakllantirish..... 1452
Umbarova Nasiba Xolboy qizi

Yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda fuqarolik kompetensiyasi dolzarb pedagogik muammo sifatida..... 1456
Djumaqulov Shuxrat Baxodirovich

Oilada ota-ona va bola munosabatlaridagi pedagogik-psixologik omillar..... 1460
Exsonova Feruza Turdixo'jayevna

Педагогико-психологические аспекты формирования социокультурной компетентности будущих учителей средствами музейной педагогики 1464
Marayimova Kibriyoxon Islomjon qizi

Serebral falaj(bsf)tashxisli bolalarda respirator-nutq mexanizmlarining buzilishi va korreksion yondashuvlar..... 1469
Mehmonova Nodiraxon Yusufxon qizi

Milliy harakatli o'yinlar talaba yoshlar tarbiyasida rivojlanishining zamonaviy roli va ahamiyati 1473
Mirzayev Dilshod Khamidovich

O'smir qizlarda deviant xulqni profilaktika qilish 1477
Mo'minova Dilrabo Murodillayevna

Arab tilshunosligida ma'no, tuzilma va bayon nazariyasining shakllanishi Sakkokiy qarashlari asosida tahlil..... 1481
Abdullayev Olimjon

Maktabgacha ta'lim tashkilotlari rahbar kadrlarining moliyaviy savodxonligini rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlari..... 1487
Yuldasheva Munisa Ibrohimovna

Xorijiy tillarni o'qitishda ijtimoiy-madaniy kompetensiya 1492
Yormatova Gulnoz Qayumovna

Developing Imagination and Narrative Thinking in Young Learners Through English Storytelling Activities..... 1497
Madjitova Oyshakhon Mukhammadganiyevna, Anvarova Muslima

Effectiveness of Online Resources in Teaching Professional Vocabulary to Philology Students 1508
Yusupova Zarrina

Modern Automotive Lexicon: Formation Processes, Semantic Fields, and Functional Usage 1511
Yuldasheva Mastona Muxubillayevna

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ta'lim-tarbiya jarayonini shaxsga yo'naltirilgan yondashuv asosida tashkil etishda "Atrof va men" metodikasidan foydalanish 1514
Uralova Nurxon Maxadovna

Chet tili bo'yicha A1, A2, B1 daraja bitiruvchilari tayyorgarligi darajasiga qo'yiladigan talablar (lingvistik kompetensiya) tahlili 1519
Tojiyeva Anora Baxtiyorovna

Гендерных различия прокрастинации 1526
Рахмонова Гузал Жамшидовна

A System of Software that Develops the Intellectual Potential of Students in Teaching Mathematics 1529
Toxirova Malika Muzaffar qizi

O'rta maxsus o'quv yurtlari talabalarida muomala madaniyatini tarbiyalash ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida 1535
Maxkamova Muborak Yusupovna

Maktabgacha ta'lim tashkiloti rahbar kadrlar zaxirasini shakllantirish mexanizmlarini takomillashtirish 1543
Raximova Zilola Alimbayevna

Ona tili darsliklari ta'limi mazmunini lingvistik ekspertiza qilish metodikasi 1547
Majidova Aziza

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida davlat va jamoat tashkilotlari bilan hamkorlikni rivojlantirish istiqbollari 1551
Sharipova Gulruxsor Nurkabilovna

Oliy texnika ta'limida mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi qoidalarini o'qitishning innovatsion metodik asoslari 1554
Numonjonov Shoxzodbek Dilshodjon o'g'li

STEAM tamoyillari asosida rivojlantiruvchi muhit yaratish 1558
Umarova Muqaddasxon

Autistik spektr buzilishi: DSM-5 va ICD-11 tasniflari, tadqiqotlar va jamiyatdagi ahamiyati 1562
Tuxtayeva Maxfirat

STEAM texnologiyasi asosida xorijiy til (ingliz tili) o'rgatish 1566
Teshaboyeva Zumradxon

Cultivating Social-Emotional Learning (SEL) in Classrooms 1569
Choriyev Ilxom Kenjayevich

Kutubxona-axborot muassasalarida kadrlar siyosatini amalga oshirishning huquqiy asoslari 1573
Mamatkabilov A. X.

Sun'iy intellekt – speechace dasturi yordamida o'quvchilarning ingliz tilida talaffuz malakasini oshirish 1578
Nabiyeva Shahnoza Alijon qizi

Tarixiy obidalar asosida tasviriy san'at talabalari ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi 1583
Qurvanboyeva Diyora Muzaffar qizi

STEAM ta'limining O'zbekistondagi rivojlanish istiqbollari 1588
Abdukarimova E'zoza Fazliddin qizi, Bayjigitova Dilorom Baxtiyarovna

Oliy ta'lim tizimida jarayonlarning boshqarishning innavatsion texnologiyalari 1592
Uzaqov Nomozali Hamdamovich

Kimyoni o'qitish jarayonida virtual laborotoriyadan foydalanish 1596
Murodova Sitorabonu Bahodir qizi

Raqamli platformalardan foydalanish asosida bo'lajak o'qituvchilarning media ko'nikmalarini shakllantirish 1599
Safarov Feruz Saminjon o'g'li

Qoraqalpoq xalq an'analari vositasida maktab o'quvchilarini an'anaviy tarbiyalash (Bo'zatov tumani maktablari misolida) 1603
Dosjonova Nilufar Rustam qizi

Modern Requirements for a Teacher's Pedagogical Skills in the Context of Digital Transformation in Education 1607
Abira Bakhramova

Kichik maktab yoshdagi nutqida nuqsoni bo'lgan bolalar shaxslararo munosabatini korreksiyalashda ertak terapiyasidan foydalanish 1613
Nig'matova Nodirabegim Lutfillo qizi

Talabalarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlash jarayonlarida bir qator tarkibiy komponentlarning uyg'un rivoji 1617
Mirzaxo'jayeva Dilrabo To'lqin qizi

O'quv mashg'ulot guruhida musoboqa oldi mashg'ulotlar tuzilishi (badminton misolida) 1621
Ismoilova Fotima Ismoil qizi

Alohida ajratilgan o'quvchilarga ta'lim-tarbiya berish davomida ularning ijtimoiy-emotsional kompetentligini rivojlantirish zaruriy omil ekanligi to'g'risida 1626
Qozoqboyeva Xanifaxon Shavkatjon qizi

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Methodological Foundations for Shaping the Creative Activity of Younger Pupils in Solving Mathematical Problems 1630
Dzhurakulova Adolat Khalmuratovna

Jadidlar merosi asosida bo'lajak o'qituvchilarning ma'naviy dunyoqarashini faollashtirish metodini takomillashtirish 1638
Bekchanova Ozoda Otajon qizi

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida mustaqil ta'lim ko'nikmalarini shakllantirish orqali o'quv motivatsiyasini rivojlantirish 1641
Alibayeva Dildora Raxmatilla qizi

Maktabgacha ta'limda steam texnologiyasini joriy qilish orqali samaradorlikka erishish 1644
Bolibekov Alisher Abdusalomovich

Muloqot madaniyati asosida liderlik fazilatlarini shakllantirishning samarali usullari 1647
Djumayeva Dildora Isroilovna

Kompetentlik tushunchasi: o'qituvchilarning kasbiy kompetentligiga qo'yiladigan zamonaviy talablar. O'qituvchining shaxsiy va kasbiy sifatlari 1650
Hayitboyeva Nilufar G'anijonovna

Emotional Burnout of Teachers as a Factor Influencing Professional Activities 1655
Kamilova Nadira Gayratovna, Abdullaeva Nelufar Karimjanovna

Методика развития профессионально-речевых компетенций будущих специалистов 1663
Комилова Мукаррам Кобилжоновна

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativ fikrlashni shakllantirishning pedagogik asoslari va samarali metodlari 1666
Koziyeva Fazilat

Tilshunoslikda lingvopoetikaning o'rganilishi 1671
Maxammatova Feruza Olimovna

Deviant xulq-atvor shakllanishining nazariy va eksperimental tadqiqotlar tahlili 1674
Xolmurotova Shoxista Mirzaliyevna

IJF yangi qoidalarining dzyudochilar texnik arsenaliga ta'siri: 2020 va 2024-yilgi olimpiadalar qiyosiy tahlili 1677
A. T. Saydullayev

Системный подход к внедрению мультилингвальных методов: разработка структурно-функциональной модели в педагогическом вузе 1681
Жумамуратова Юлдуз Бахтияровна

Odil Yoqubovning "Yaxshilik" hikoyasini o'qitishning metodik asoslari 1684
Nigora Botirova

Musiqa asosida tinglab tushunish ko'nikmalarini rivojlantrish metodlari 1688
Toshkuziyeva Dilrabo Yusupjanovna

Bo'lajak musiqa o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligida fortepiano ijro texnikasini takomillashtirishning pedagogik asoslari 1692
Normurodova Lobar Mamasoliyevna

XXI asr raqamli texnologiyalari sharoitida boshlang'ich sinflarda STEM/STEAM texnologiyalari asosida ta'lim jarayonini tashkil etishning pedagogik asoslari 1697
Quvonova Nodirabegim Shavkat qizi

Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy o'zlikni anglashda motivatsiya va professional kompetensiyalarning shakillanish omillari 1702
To'raxonova Mohinur Abdunazar qizi

Maktabgacha yoshdagi bolalarda tanqidiy fikrlash tushunchasi va uning psixologik-pedagogik asoslari ... 1705
Shomurodova Nozima Baxriddin qizi

Liderlik sifatlari va ularni pedagogik faoliyatda rivojlantirishga doir konseptual yondashuvlar 1708
Mansurova Maftuna Komiljon qizi

Актуальные проблемы олимпийского образования студенческой молодёжи 1712
Мамазиятов Дониербек Бахтиярович

Bo'lajak o'qituvchilarda axborot iste'mol madaniyatini shakllantirishda zamonaviy raqamli vositalarning o'rni 1716
Dadonova Aziza Tulkunovna

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarga o'zbek va ingliz tillarini integrativ aloqadorlikda o'rgatish tamoyillari 1720
Mirkasimova Zilola Alisherovna

Bolaning axloqiy intellektini shakllantirishda otaning roli 1724
Qayimova Maftuna Tursunovna

“Ota-ona va oila” konseptining o‘zbek paremiologik tizimidagi ifodalanishi (semantik-pragmatik tahlil) 1729
Abdimurodov Doston Dilmurod o‘g‘li

Методика организации международного сотрудничества на основе кластерного подхода в высших образовательных учреждениях..... 1735
Тиллаев Алишер Хасанович

Masofaviy ta’lim platformalarida o‘zlashtirish monitoringi uchun Learning Analytics metodlaridan foydalanish imkoniyatlari..... 1740
Abdulatipov Muhammadtemur

Kayzen texnologiyasi asosida bo‘lajak o‘qituvchilar boshqaruv madaniyatini rivojlantirish 1746
Eshonkulova Shaxnoza Boyto‘rayevna

Bo‘lajak pedagoglarning uzluksiz amaliyot jarayonida professional mahoratini oshirish usullari va texnologiyalari 1751
Habibullayeva Muxlisaxon Yorqinjon qizi

Er-xotinlar o‘rtasidagi nizolarni keltirib chiqaruvchi psixologik omillar 1754
Jalilova S. X.

Innovatsion texnologik yondashuvlar asosida boshlang‘ich sinflarda savodxonlik faoliyatini takomillashtirish..... 1758
Karimjonova Dilnoza Alijanovna

Maktabgacha ta’lim tashkilotlarida art-pedagogik mashg‘ulotlar yordamida bolalarning kreativ tafakkurini shakllantirishning samarali yo‘llari 1761
Qayumova Maftuna Qahhor qizi

Nutqiy kompetensiyani rivojlantirishda uchraydigan muammolar va ularni hal etish..... 1765
Zokirova Sohiba Muxtaraliyevna, Mamadaliyav Anziratxon Mirzaumar qizi

Формирование этикетного поведения у детей старшей подготовительной группы 1768
Назруллаева Хумора Муродилла кизи

Дистанционное обучение как развивающая и дополняющая форма образования познавательных способности учащихся 6-7 классов (на примере изучения истории Узбекистана)..... 1772
Sultonova Maxfirat Akramovna

IIV akademik litseyi o’spirin o‘quvchilarida kasbiy motivatsiyaning o’ziga xos jihatlari 1775
Jo‘rayev Sodiqjon Muxammadinovich

Ota-ona va bola o‘rtasidagi emotsional muloqot 1779
Eshemov Abdurahim Ravshan o‘g‘li

Ixtisoslashgan maktab o‘quvchilarining kreativ fikrlash salohiyatini rivojlantirishda kimyoning o‘rni 1781
Ahadov Ma’murjon Sharipovich, Djo‘rayeva Dildora Ziyadulloyevna

Organization of Students’ Independent Learning: Theoretical Foundations and Key Factors 1787
Mamatkulova Kimyokhon Abdujalilovna, Akramova Nilufar Ahmadjonovna

Bolalarda matematik tushunchalarni shakllantirish nazariyasi 1790
Omonova Gulandam Davlatovna, Mamedova Maxfuza Erkinovna

Oliy va professional ta’limda laboratoriya ishlarini sun’iy intellekt yordamida soddalashtirish 1794
Sharopov Farrux Furqat o‘g‘li

Bo‘lajak iqtisodchi mutaxassislarning tadqiqotchilik ko‘nikmalarini rivojlantirish – pedagogik muammo sifatida..... 1798
Yaxshimuratova Sevara Rustam qizi

Bo‘lajak o‘qituvchilarda raqamli kompetensiya va media savodxonlikni rivojlantirishning asoslari 1803
Yuldasheva Munisa Rashidovna

Kimyo darslarini loyihaviy ta’lim texnologiyasi asosida o‘qitish metodikasi 1807
Ahadov Ma’murjon Sharipovich, Karimova Durdona Dilshod qizi

O‘zbek tilini o‘qitish jarayonida talabalarning kommunikativ kompetentligini rivojlantirishning innovatsion metodik asoslari..... 1812
Jo‘rayeva Turg‘unoy Umarjonovna

Boshlang‘ich sinf o‘quvcilarining o‘qish savodxonligini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish nazariy asoslari.....1818
Otaxonova Zulfizarxon Murotjon qizi

Metakognitiv yondashuv asosida kimyo fanini o‘qitish 1821
Ahadov Ma’murjon Sharipovich, Murodova Dilobar Umidjon qizi

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Use of Technology for Developing Your Expertise in One of the Four Skills in an Academic Context 1825
Mirqodirova Nozanin Xolmurod qizi

Oliydan keyingi pedagogik ta'lim tizimida global va mahalliy nazariyasi: antropologik jihat 1829
Norinov Faxriyot Qurbonovich

Zamonaviy bilimlarni intensiv integratsiyalashda va o'qitishda tadqiqotchilik metodlari 1834
Nurmatova Nargiza Saidovna

O'smirlik davri yosh kesimida koping xulq-atvorning shakllanishi 1839
Saboxiddinova Shahnoza Xojiakbar qizi

Korreksion pedagogika: ilmiy-metodik asoslar va ta'lim sifatiga ta'sir mexanizmlari 1843
Mirzakobilov Askarali Davronovich

Talabalarda tanqidiy fikrlashni shakllantirishning innovatsion pedagogik texnologiyalari 1846
Xurramova Sanobar Mahmatmurod qizi

O'smirlik davrida axloqiy o'zini o'zi anglashni ijtimoiy psixologik xususiyatlari 1851
Galdiyeva Mehribon Durdiyevna

Bolalar bog'langan nutqni rivojlantirishda badiiy adabiyotlarning muhim o'rni 1855
Abidova N. Z., Karimova Z. A.

The Emergence of Speech Competence and its Role in 21St Century Competencies 1859
Rajabova Muniskhon Rajab qizi

Innovatsion ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutq madaniyatini shakllantirish metodikasini takomillashtirishning o'ziga xos xususiyatlari (ona tili fani misolida) 1863
Norboyeva Farangiz Alisher qizi

Global raqamli qaramlik (telefon, internet, ijtimoiy tarmoq)ning talabalarning ruhiy holatiga ta'siri 1868
Babayeva Nazira Asatullayevna

O'smirlar o'rtasida o'zaro hamkorlik shakllanishida shaxslararo munosabatlarning ahamiyati 1872
Majidov Jasur Baxtiyarovich

Yosh futbolchilarda stress va asabiylikni boshqarish 1877
O.T. Baxromov

Структура и содержание когнитивных компетенций в профессиональной подготовке педагога 1880
Каримова Фарида Наильевна

Bo'lajak mutaxassislarning kasbiy ko'nikma va malakalarini shakllantirishda milliy qadriyatlardan foydalanish 1884
Muqimov Ma'ruf Olimovich

Biologiya darslarida innovatsion interfaol metodlar: STEM, CLIL, Flipped Classroom va PBL yondashuvlarini joriy etish mexanizmlari 1887
Kozimov Akbarjon A'zamjon o'g'li

Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy kompetentligini integrativ yondashuv asosida rivojlantirish 1892
Ibrohimova Nilufar Qobil qizi

Творческое наследие Тагай Мурада: его рассказы в оригинале и в переводе 1897
Меликулова Нилуфар Хамдуллаевна

Gender Equality: an Important Prospect for the Development of a New Uzbekistan 1902
Khamidova Sitorakhan Mukhammadjonovna

Gandbolchilarning jismoniy sifatlarini harakatli o'yinlar orqali rivojlantirish 1906
Lutpullayev Bunyod Ismatilayevich

Abu Mansur al-Moturidiyning bilimning "Muvofiqlik nazariyasi" 1909
Qurbonova Zebiniso Mamarajab qizi

Professor-o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyalaring rivojlantirishda kompetensiyaviy yondashuvning afzalliklari 1914
X. N. Agaliyeva

Maktabgacha ta'limda bolalarning hissiy-ma'naviy rivojlanishida didaktik o'yinlarning ahamiyati 1920
Urinbayeva Barchinoy Zafarjanovna

Yoshlarni milliy musiqa san'ati va an'anaviy xonandalikka bo'lgan munosabatini tarbiyalash 1924
Qurbonova Shoxisanam Axmadjonovna

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tabiiy fanlar mavzularini o'rganishdagi klaster yondashuvlari 1930
Umarova Nafisa Ahmatilloyvna

11–15 yoshli suzuvchilarning mashg'ulot yuklamalarini rejalashtirish xususiyatlari 1934
Hasanov Anvar Toxirovich, Asqarova Zaynura

Yosh voleybolchilarning jismoniy rivojlanishini o'rganish 1937
Sultonov Baxtiyor Abdumurodovich, Hasanov Anvar Toxirovich

Школьные трудности в обучении и педагогическое диагностирование 1940
Урумбаева Айгуль Нагметовна

Erkin kurashchilarda maxsus jismoniy tayyorgarlikni rivojlantirishda funksional kuch mashqlarining samaradorligi 1943
Meliqo'ziyev Azizjon Adxamjon o'g'li

Употребление падежных окончаний на уроках русского языка 1947
Адилова Солияхон

STEAM va raqamli ta'lim texnologiyalari asosida alfa avlod o'quvchilarida kreativ tafakkurni shakllantirishning pedagogik asoslari 1951
Boltayeva Go'zal Komilovna

Maktabgacha ta'lim tashkilotida olib boriladigan mashg'ulotlarda zamonaviy ta'lim texnologiyalariga qo'yiladigan didaktik talablar 1954
Mansurova Lobar Luqmon qizi

Translation Techniques as an Integral Part of Foreign Language Teaching and Learning: Benefits and Potential Issues 1958
Yusupova Nargiza Abdulxafizovna

Использование интерактивных методов обучения русскому языку в медицинском вузе 1963
Бекмуратова Умида Аманбаевна

Nogironligi bo'lgan bolalarda adaptiv jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining sog'liqni saqlashdagi o'rni 1967
Namozova Nargiza Husniddin qizi

The Importance of the Theoretical Basis in Educating Preschool Children in the Spirit of National Education Within the Family 1971
Rakhmonova Diyora Utkir's daughter

Kurash mashg'ulotlarida sportchilarning funksional tayyorgarligini oshirishda individual yondashuvning ilmiy asoslari 1976
Nurullayev Abduxoliq Qaxxorovich

Voleybol mashg'ulotlarida funktsional tayyorgarlikni oshirishda individual yondashuvning ilmiy asoslari ... 1980
Davulov Ozodbek Qalandarovich

18–21 yoshdagi talaba futbolchilarni kompleks tayyorlashning nazariy va uslubiy jihatlari 1984
Djemilov Temur Rasimovich

Oilaviy nizolarning bolalar psixikasiga ta'siri 1989
Tulyaganova Dilnoza Ravshanbekovna

Boshlang'ich maktab yoshidagi (6–8 yosh) chap qo'li dominant bo'lgan bolalarning psixologik rivojlanishi va xususiyatlari 1993
Usmanova Sevara Akmalovna

Matematika fanini o'qitishda innovatsion texnologiyalar orqali darsni qiziqarli va samarali qilish usullari ... 1996
Abdullayev G'ayratjon Mutalipovich

Entropiya o'lchovlarining nazariy asoslari: Shannon, Reyni va Tsallis entropiyasi taqqoslamasi 2001
Ovxunov Iqboljon Abdunabiyevich, Abdurashidov Saydullo Xayrullo o'g'li

Sun'iy intellekt vositalari asosida kiberijtimoiylashuv samaradorligini oshirishning pedagogik sharoitlari va monitoring mexanizmlari 2007
Istamova Dilnoza Norboyevna

Maktabgacha ta'lim tashkilotida kompetensiyaviy yondashuvga tayanib ta'lim mazmunini boshqarish 2012
Turaxujayeva Madina Norpulatovna

Para armrestlingchi talabalarni musobaqa oldi texnik tayyorgarligini takomillashtirishda kuch sifatining o'rni 2015
Karimov Faxriddin Xurramovich

Yengil atletika sportchilarida yadro itqitish harakati biomexanik ko'rsatkichlarining texnik samaradorlikka ta'siri 2019
Djabbarov Axror Islomovich

Tinchlik madaniyati konsepsiyasining evolyusiyasi: klassik va zamonaviy falsafa 2023
Abdumalikov Ilimjon Abduxamjonovich

Talabalarning muammoga asoslangan topshiriqlar orqali kognitiv mustaqilligini rivojlantirish: mohiyat va mazmun 2028
Abduvaliyev Nurillo Abdujalilovich

Oliy ta'lim muassasasi pedagoglari innovatsion faoliyatining ijtimoiy psixologik xususiyatlari 2032
Almardanova Salomat Bobonazarovna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Kasbiy ta'lim tashkilotlari o'quvchilarning o'quv-bilish faoliyatini faollashtirish zarurati 2035
Ashirov Abdurashid Ravshanovich

Pedagogik ta'lim klasteri tizimi asosida maktab laboratoriya innovatsion loyihasini amalga oshirishning o'ziga xosligi 2040
Azimova Odinaxon Abduqodir qizi

Talabalarda algoritmik kompetentlikni rivojlantirishning sun'iy intellekt va Big Data Analytics asosida o'quv faoliyatini real vaqt rejimida kuzatuvchi va boshqaruvchi konseptual modelni takomillashtirish....2043
Kayumova Nazokat Rashitovna

Uzluksiz ta'lim tizimida texnologiya fanini o'qitish samaradorligini oshirishning metodik asoslari 2049
Kurbanov Baxrom

Ingliz tilida o'qitish vositasi sifatida monologlardan foydalanishning muvaffaqiyatli strategiyalari 2053
Madaminova Nilufar Madrasulovna

Raqamli texnologiyalar davrida o'quvchilarning psixologik xavfsizligini ta'minlash muammolari 2056
Mahmudov Dilmurod Rahmatjonovich

Gamifikatsiya va STEAM texnologiyalarini joriy etish orqali boshlang'ich ta'limda inklyuziya va teng imkoniyatlarni ta'minlash 2059
Mamadjanova Diloromxon Baxtiyor qizi

Talabalarning tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda raqamli kompetensiyalarning roli....2064
Mamarasulova Zulayho Abdullayevna, Toshmatov Sardorbek Shahobiddinovich

Maktab yoshidagi o'quvchilarda suzish mashg'ulotlari orqali jismoniy rivojlanish va funksional tayyorgarlik ko'rsatkichlarini oshirish metodikasi....2067
Mengliqulov Xayrullo Aliqulovich

O'quv jarayonida "Data Science" elementlarini integratsiyalashning didaktik imkoniyatlari 2072
Mo'minova Dilnavoz Komilovna

Muloqot kompetensiyasining pedagogik-psixologik mazmuni va rivojlanish omillari....2077
Narbayeva Malohat Xudayberdiyevna

O'g'il va qiz bolalarda gender tasavvurlarning shakllanishida ota–onaning liderlik maqomining roli....2080
Odina Otajonova

Yarimo'tkazgichlar fizikasi fanini o'qitishda raqamli texnologiyalardan foydalanishning ilmiy asoslari 2084
Oromiddinov Sardorbek Botirovich

Yangi O'zbekistonda ta'limni rivojlantirishda media vositalardan foydalanish metodlari 2089
Qobilov Vohidjon Asliddin o'g'li

Inklyuziv ta'limda pedagoglarni tayyorlashning zamonaviy tendensiyalari va innovatsion yondashuvlar ...2092
Qodirova Feruza Usmanovna

Maktabgacha ta'lim muassasalarida o'yinli texnologiyalardan unumli foydalanishning roli....2095
Sobirova Bonu Matkarimovna

Kichik yoshli bolalarning olamni idrok etishlarida oila tarbiyasining ahamiyati 2099
Sobirova Fotimaxon Baxodir qizi, G'aniyeva Shodiya Azizovna

Talabalarning tadqiqot faoliyatini rivojlantirishda raqamli kompetensiyalarning roli....2102
Mamarasulova Zulayho Abdullayevna, Toshmatov Sardorbek Shahobiddinovich

Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirishning didaktik tizimi....2105
Ulug'berdiyeva Dilbar Qarshibekovna

Kurashchi qizlarning texnik harakatlarining kinematik va kinetik modellashtirish....2109
Xomudjonova Feruza Komiljon qizi

Lingvokulturologiya va kommunikativ yondashuv integratsiyasi asosida talabalarda ijtimoiy kompetensiyani rivojlantirish....2114
Y. T. Umarova

Bo'lajak o'qituvchilarni pedagogik faoliyatda kasbiy barqarorligini ta'minlovchi psixologik omillar....2118
Yakubova Manzura Abduraxmonovna

Integratsiyalashgan darslar orqali talabalarning kreativ salohiyatini rivojlantirish 2121
Yaxyayeva Umida Sharifovna

Tibbiyot oliy ta'limida "O'zbekiston tarixi" fanining amaliy komponentini kuchaytirish: klinik-ijtimoiy kontekst orqali o'qitish modeli 2125
Yulchiyeva Gulnozaxon Shuxratbek qizi

Radiatsion fonning inson hayot faoliyatiga ta'siri mavzusini o'rganishning pedagogik ahamiyati 2130
Sodiqov Murod Naimovich

Talabalarning jismoniy tayyorgarligini oshirishda zamonaviy jismoniy tarbiya metodlarining samaradorligi 2134
Tashpulatov Farxad Alisherovich

“Arba’in” asarida qit’alarning vazniy xususiyatlari 2140
Eshniyazova Maysara Beknazarovna

Guruhiy loyihalar orqali bolalarda hamkorlik va muloqot ko‘nikmalarini tarbiyalash 2145
Negmatova Sanobar Qarshiboyevna

Sport takomillashuv gurugidagi futbolchilarni o‘yinga yo‘naltirilgan mashg‘ulotlar orqali musobaqaga tayyorgarlikni takomillashtirish 2149
Mamatraimov Anvar Chorshanbiyevich

Oliy ta’lim raqobatbardoshligining ta’lim sifatini oshirishdagi roli 2155
Nishonov Dilshod Shamsidinovich

Sharq donoligi va zamonaviy ta’lim uyg‘unligi 2162
Djurakulova Adolat Xolmuratovna

The Role of Artificial Intelligence in Teaching English as a Foreign Language 2165
Babayeva Komila Rishatovna

Zaif eshituvchi bolalarga tasviriy san’atni o‘rgatishning metodik asoslari (miniatyura misolida) 2169
Buharbayev Muxtar Yusupovich

Bo‘lajak jismoniy tarbiya o‘qituvchilarining axloqiy va estetik madaniyatini takomillashtirish: maxsus yondashuvlar 2172
Do‘schanova Nafosat Norimonovna

Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida tanqidiy fikirlashni rivojlantirish texnologiyalari 2176
Fayzullayeva Feruza Raxmatovna

Bo‘lajak o‘qituvchilarda kommunikativ madaniyatni rivojlantirishning nazariy-metodologik asoslari 2179
Izbosarova Zuxro Anatoliy qizi

Dialekt va adabiy til: o‘zaro munosabat 2183
Jumanazarova Guljahon

Maktabgacha ta’lim yo‘nalishi talabalariga kommunikativ kompetensiyalarni o‘rgatishda interaktiv ta’lim texnologiyalar 2187
Kimsanboyeva Ruxsoraxon Ziyodbek qizi

Pedagogik nizolarni hal etishda bo‘lajak o‘qituvchilarning kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish masalalari 2190
Norjon Jamilova Abduxoliq qizi

Abu Nasr Farobiy asarlari asosida talabalarni boshqaruv madaniyatini rivojlantirish 2194
Shamsiyeva M. R.

O‘smirlarda affiliatsiya motivini shakllantirishning pedagogik-psixologik determinantlari 2196
Tojiboyeva Gulxumor Raxmanjanovna, Saidova Maftuna Xakim qizi

Преподаватель - русист в современной национальной школе: личный опыт и методические находки 2200
Хамидова Гулноза Турсунбаевна (Турсунбой кизи)

DIALEKT VA ADABIY TIL: O‘ZARO MUNOSABAT

Jumanazarova Guljahon
Jizzax davlat pedagogika universiteti,
filologiya fanlari doktori, professor

Annotatsiya: Maqolada dialektlar o‘zbek tilining boy manbalaridan biri bo‘lib, adabiy tilni leksik va semantik jihatdan boyitib borishi yoritiladi. Adabiy tilning rivojlanishi ko‘p hollarda dialektlar bilan o‘zaro munosabatda sodir bo‘ladi. Bir tomondan, adabiy til shevalardan unsurlarni qabul qilib, o‘z lug‘at boyligini kengaytiradi; ikkinchi tomondan esa adabiy til shevalarga ma’lum darajada ta’sir ko‘rsatib, ularning normativlashuviga yordam beradi. Maqolada dialekt va adabiy tilning o‘zaro munosabati ilmiy jihatdan yoritiladi.

Kalit so‘zlar: adabiy til, dialekt, til, lingvopoetik xususiyatlar, o‘zaro munosabat, ijtimoiy funksiya.

Abstract: The article demonstrates that dialects are one of the rich sources of the Uzbek language, enriching the literary language in lexical and semantic terms. The development of the literary language often occurs in close interaction with dialects. On the one hand, the literary language adopts elements from dialects, thereby expanding its vocabulary; on the other hand, it influences dialects to a certain extent, contributing to their standardization. The article examines the relationship between dialects and the literary language.

Key words: literary language, dialect, language, linguopoetic features, interaction, social function.

Аннотация: В статье показано, что диалекты являются одним из богатых источников узбекского языка, обогащая литературный язык в лексическом и семантическом аспектах. Развитие литературного языка во многих случаях происходит во взаимосвязи с диалектами. С одной стороны, литературный язык заимствует элементы из диалектов, расширяя свой словарный запас; с другой стороны, он в определённой степени влияет на диалекты, способствуя их стандартизации. В статье рассматривается взаимосвязь между диалектами и литературным языком.

Ключевые слова: литературный язык, диалект, язык, лингвопоэтические особенности, взаимосвязь, социальная функция.

KIRISH

Til jamiyatning eng muhim ijtimoiy hodisalaridan biri sifatida turli ko‘rinishlarda namoyon bo‘ladi. Ushbu ko‘rinishlar ichida eng asosiy va keng tarqalganlaridan biri – dialektdir. Dialekt – tilning muayyan hududda yashovchi aholiga xos variantidir. U o‘zining fonetik, leksik va grammatik xususiyatlari bilan boshqa hududlardagi nutqiy ko‘rinishlardan farqlanadi. Tilshunos A. Nurmonovning ta’kidlashicha, “dialektlar xalq tillarining tabiiy rivojlanish jarayonida shakllanadi va ular adabiy til uchun qudratli manba hisoblanadi” [1].

Dialektlar adabiy til bilan qarama-qarshi qo‘yilmaydi. Aksincha, ular o‘zaro uzviy bog‘liq ikki hodisadir. Adabiy til dialektlar asosida paydo bo‘ladi, ular bilan boyiydi va rivojlanadi. Masalan, o‘zbek adabiy tilining tarixiy shakllanishida qarluq-qipchoq unsurlarining o‘rni beqiyos bo‘lgan. Bu jarayon XIX-XX asrning birinchi yarmida yanada tizimli tus oldi va hozirgi o‘zbek adabiy tilining poydevori yaratildi.

Dialektlar o‘zbek tilining boy manbalaridan biri bo‘lib, adabiy tilni leksik va semantik jihatdan to‘ldirib boradi. Adabiy tilning rivojlanishi ko‘p hollarda dialektlar bilan munosabatda sodir bo‘ladi. Bir tomondan, adabiy til shevalardan unsurlarni qabul qilib, o‘z lug‘at boyligini kengaytiradi; ikkinchi tomondan esa adabiy til shevalarga ma’lum darajada ta’sir ko‘rsatib, ularning normativlashuviga yordam beradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Dialektlar bir vaqtning o‘zida ham kommunikativ, ham identifikatsion funksiyani bajaradi. Ya’ni, ular muayyan hudud aholisi uchun o‘ziga xoslik belgisi hisoblanadi. Masalan, Farg‘ona vodiysi, Qashqadaryo, Xorazm, Buxoro, Toshkent, Surxondaryo, Qoraqalpog‘iston mintaqalari o‘ziga xos shevalarga ega bo‘lib,

ular o'rtasidagi farqlar ko'pincha fonetika va so'z boyligida yaqqol namoyon bo'ladi. Demak, dialekt tilning yashovchanligini saqlab turuvchi muhim mexanizmdir. Tilshunos G. Abdurahmonova dialektlarning ahamiyatini quyidagicha izohlaydi: "Shevalar xalqning tarixiy xotirasi, milliy mentaliteti va madaniy kodini saqlovchi qatlamdir". Shuning uchun dialektlarni o'rganish faqat lingvistik jarayon emas, balki madaniy merosni tadqiq etish vazifasidir. Adabiy tilning asosiy belgilaridan biri – me'yoriylikdir. Dialekt esa tabiiy, me'yorlanmagan nutq shaklidir. Shunga qaramay, adabiy tilning me'yoriy tizimi dialektlardan ajralib qolgan emas. Aksincha, adabiy til ko'p hollarda dialektlardan quvvat olib turadi. Aytaylik, o'zbek tilidagi ko'plab jonli, obrazli so'zlar dastlab dialektal shaklda qo'llanib, keyinchalik adabiy tilga kirib borgan: chiroqchi, o'tlovchi, jikkakkina, qayrog'och, bekorchi, erinchoq kabi yuzlab birliklar bunga misol bo'la oladi. Bu jarayon ayniqsa badiiy adabiyotda faol kechadi. Adabiyotning asosiy vazifasi – hayotni badiiy obraz orqali tasvirlash bo'lgani uchun adabiy til ko'pincha dialektizmlar yordamida tabiiylikka, jonlilikka va real hayot tasviriga erishadi. Shu sababli badiiy matnda dialektizmlarning o'rni alohida ahamiyatga ega.

Xulosa sifatida aytganda, dialektlar tilning tabiiy manbasi, leksik boylikni to'ldiruvchi qatlam, adabiy til taraqqiyotining asosiy omillaridan biri hamda badiiy matn stilistikasining muhim unsuri sifatida namoyon bo'ladi. Shu nuqtayi nazardan qaraganda, dialektizmlarning adabiy matndagi funksiyasini o'rganish alohida lingvopoetik vazifa hisoblanadi. Ayniqsa, tilini xalq ruhi bilan uyg'unlashtirgan shoirlar ijodida bu masala yanada dolzarbdir.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Dialektizmlarning tasnifi va lingvistik xususiyatlari

Dialektizmlar tilning hududiy variantlariga xos bo'lgan, umumxalq adabiy tilida me'yorlashmagan, ammo muayyan mintaqada faol qo'llanadigan til birliklaridir. Ular tilning asosiy qatlamlaridan biri bo'lib, o'zining fonetik, morfologik, semantik va stilistik jihatlari bilan ajralib turadi. Dialektizmlar masalasi turli tilshunoslar tomonidan yondashuviga ko'ra turlicha tasniflangan bo'lsa-da, ularning umumiy mohiyati bir: dialektizmlar hududga, nutq muhitiga va jamiyat hayotidagi o'ziga xoslikka bog'liq bo'lgan til elementlaridir [2]. Dialektizmlarning turli tasniflari. Dialektizmlar, odatda, quyidagi uch asosiy guruhga bo'linadi: fonetik dialektizmlar, leksik dialektizmlar, grammatik (morfologik va sintaktik) dialektizmlar. Bu tasnif tilning barcha darajalarini qamrab oladi va dialektizmlarning badiiy matndagi vazifalarini aniqlashda ham muhim ahamiyatga ega.

Fonetik dialektizmlar – so'zning tovush tarkibidagi farqlar, talaffuz me'yorining hududga xos o'zgarishlari bilan bog'liq dialektal birliklardir. Fonetik farqlar o'zbek tilining barcha lahjalarida ko'zga tashlanadi. Masalan: Toshkent–Sirdaryo–Farg'ona yo'nalishida a unlisi kengayib o ga yaqinlashadi: "qamish" – "qomish", "baliq" – "boliq"; Xorazm shevasida o' tovushi ko'pincha u yoki o' tarzida aytiladi: "ko'cha" – "ku'cha", "o'tir" – "utir"; Qashqadaryo–Surxondaryo hududlarida q undoshining yumshashi kuzatiladi: "qiz" – "kiz", "qayt" – "kayt" kabi. Fonetik dialektizmlar badiiy matnda ko'pincha qahramon nutqining individual xususiyatlarini ko'rsatish, hudud koloritini yaratish va poetik ohangga jonlilik bag'ishlash maqsadida qo'llanadi. Shoirlar bu unsurlarni juda ehtiyotkorlik bilan tanlaydi, chunki fonetik dialektizmlar ortiqcha qo'llansa, matnning umumiy uslubiga zarar yetkazishi mumkin.

Leksik dialektizmlar

Faqat muayyan hududda qo'llanadigan, adabiy tilda esa keng tarqalmagan so'zlardir. Bu turdagi dialektizmlar badiiy adabiyotda eng ko'p uchraydi. Masalan: Xorazm shevasida "saqich" – "qatiq", "yomg'ir" – "yomg'ir", "kishik" – "kichik bola"; Farg'ona vodiysi shevasida "loyqa" – "sho'rva", "mayda" – "qum", "mishiqi" – "pirog"; Qashqadaryo–Surxondaryo shevasida "shatak" – "eski to'n", "do'lana" – "na'matak", "choponcha" – "bolalar choponi". Bu birliklar semantik jihatdan quyidagi guruhlarga bo'linadi: a) maishiy hayotga oid leksik dialektizmlar (kundalik turmushda ishlatiladigan buyumlar, kiyimlar, taomlar va xo'jalik buyumlari nomlari: "zangori", "sanga", "pirozhka", "mayda loy" kabi); b) tabiat, flora va fauna nomlariga oid dialektizmlar (hudud tabiatiga xos: "beshbarmoq daraxti", "qumloq", "bardim", "chigil" kabi birliklar); c) ijtimoiy munosabatlarni bildiruvchi dialekt so'zlar, masalan: "yigitak", "chini", "ko'rakchi", "oyimcha", "boboqishloq" kabi. Leksik dialektizmlar badiiy matnda milliy kolorit, xalqona ohang, tasviriylik va hayotiylik yaratishda juda katta ahamiyatga ega.

Grammatik dialektizmlar

Bu turdagi dialektizmlar morfologik va sintaktik xususiyatlarga ko'ra izohlanadi.

a) **Morfologik dialektizmlar.** Morfologik dialektizmlarda so'z yasalishi, qo'shimchalar va affikslarning qo'llanilishi hududga ko'ra farqlanadi. Masalan: Toshkent–Farg'ona shevasidagi kichraytirish qo'shimchalari -gina/-kina, -cha/-che: "qizaloqcha", "bolagina", "uycha"; Xorazm shevasidagi fe'l yasalish xususiyatlari: "borapman", "kelipsan" (adabiy tilda: "boribman", "kelibsan").

b) **Sintaktik dialektizmlar.** Sintaktik dialektizmlar gap qurilishidagi farqlar bilan bog‘liq: Xorazm shevasida bog‘lovchisiz qo‘shma gaplar ko‘p uchraydi; Farg‘ona shevasida kesim ifodasida -di qo‘shimchasining so‘zlashuv variantlari ta’siri kuchli: “borib qoldi”, “kelib turdi”.

TAHLIL VA NATIJALAR

Grammatik dialektizmlar badiiy matnda odatda kam qo‘llanadi, chunki grammatik me’yorning buzilishi matnning umumiy o‘qilishini qiyinlashtirishi mumkin. Shunga qaramay, ayrim shoirlar (jumladan, Muhammad Yusuf) personaj nutqida jonlilik yaratish uchun grammatik dialektizmlardan ham mahorat bilan foydalanadilar. Dialektizmlarning lingvopoetik xususiyatlari shundan iboratki, ular faqat lingvistik jihatdan emas, balki poetik vosita sifatida ham ahamiyat kasb etadi. Ularda emotsional bo‘yoq, milliy manzara yaratish, xalq ruhiyatini aks ettirish, nutqiy realizmni kuchaytirish kabi stilistik funksiyalar mujassam.

Badiiy matnda dialektizmlar quyidagi vazifalarni bajaradi: obrazni individuallashtiradi; qahramonning qayerlik ekani va uning muhitidan kelib chiqadigan nutqiy xususiyatlarini ochib beradi; milliy kolorit yaratadi; hududga xos so‘zlar orqali matnga milliy rang kiritadi; samimiyat va xalqonalikni kuchaytiradi; tilning sun’iylikdan xalos bo‘lishini ta’minlaydi hamda hissiy ta’sirchanlikni oshiradi. Dialekt so‘zlar ko‘pincha emotsional-ekspressiv ma’noga ega. Tilshunos Sh. Rahmatullayevning fikricha, “dialektizmlar badiiy matnning ta’sir kuchini oshiruvchi semantik va stilistik birliklardir” [3]. O‘zbek shevalari va ularning leksik qatlamidagi regional birliklar o‘zbek tilining ko‘p lahjali tabiatini yaqqol namoyon etadi. O‘zbek tili ko‘p lahjali til bo‘lib, uning hududiy ko‘rinishlari til boyligi, leksik qatlamning kengligi va xalq nutqining tabiiy rang-barangligini ta’minlab turadi. Shevalar o‘zbek tilining qadimiy shakllaridan biri bo‘lib, xalqning tarixiy shakllanish bosqichlarida vujudga kelgan hamda turli etnik qatlamlar, turmush tarzi, geografik muhit va ijtimoiy omillar bilan chambarchas bog‘liq. O‘zbek shevalarining leksik qatlamini o‘rganish nafaqat tilshunoslik, balki etnografiya, folklorshunoslik, tarix, adabiyot va lingvomadaniyatshunoslik fanlari uchun ham muhimdir [4].

O‘zbek shevalarining asosiy lahja guruhlari uchta yirik qatlamga ajratiladi: qarluq lahjalari, qipchoq lahjalari va o‘g‘uz lahjalari [5]. Ushbu lahja guruhlari tarixiy-etnik jarayonlar asosida shakllangan bo‘lib, bugungi kunda ham o‘zining regional xususiyatlarini saqlab qolgan. Har bir lahja guruhi o‘ziga xos fonetik, morfologik va leksik xususiyatlarga ega. Qarluq lahjalari asosan Toshkent, Farg‘ona, Andijon, Namangan, Jizzaxning bir qismi, Samarqand va Qashqadaryo hududlarida tarqalgan bo‘lib, o‘zbek adabiy tilining asosiy manbalaridan biridir. Ushbu lahjaga mansub shevalarda leksik qatlamning o‘ziga xos unsurlari mavjud. Masalan, mayda (qum), sho‘rva o‘rnida loyqa, xontaxta (ko‘tarma stol), yo‘tal o‘rnida tantal, dug‘ob (ayrim hududlarda “qatiq” ma’nosida). Qarluq shevalarining leksik boyligi ko‘p hollarda turmush tarzi, dehqonchilik, hunarmandchilik, to‘qimachilik va uy-ro‘zg‘or buyumlari bilan bog‘liq terminlarda namoyon bo‘ladi.

Qipchoq lahjalari asosan Sirdaryo, Jizzaxning shimoliy qismi, Navoiy, Qoraqalpog‘iston Respublikasining bir qismi hamda ayrim shimoliy hududlarda tarqalgan. Ushbu lahjalarning leksik xususiyatlari orasida ko‘plab qadimgi turkiy elementlar uchraydi. Qipchoq lahjalariga xos so‘zlar jumlasiga jarima o‘rnida ayish, qizilcha o‘rnida lavz, yugurt (qatiqning suyultirilgan shakli), qirg‘ovul o‘rnida quvchin, kesak o‘rnida tobiq kabi birliklar kiradi. Qipchoq lahjalari flora va fauna nomlash tizimida, turmushga oid predmetlar hamda chorvachilikka doir atamalarda juda boy leksik qatlamga ega. O‘g‘uz lahjalari O‘zbekistonda asosan Xorazm viloyati va Qoraqalpog‘istonning ayrim hududlarida tarqalgan bo‘lib, o‘zining kuchli leksik o‘ziga xosligi bilan ajralib turadi. Xorazm shevalari boshqa lahjalarga qaraganda eng ko‘p dialektal leksik qatlamga ega hisoblanadi. Ushbu shevada uchraydigan leksik dialektizmlar jumlasiga yalpiz o‘rnida jambil, sholg‘om o‘rnida ror, issiq non o‘rnida gupqurma, bola o‘rnida kishik, do‘ppi o‘rnida tahya, qatiq o‘rnida saqich kabi birliklar kiradi. O‘g‘uz lahjalarining leksik qatlamida ko‘proq qadimgi turkiy so‘zlar, etnografik predmetlar, uy-ro‘zg‘or buyumlari va turmush tarzi bilan bog‘liq birliklar faol uchraydi.

Shevalar leksikasining tarixiy manbalari bir necha asosiy qatlamdan iborat. Qadimgi turkiy til izlari sifatida yar, qondu, bo‘z, kunda, irg‘ay, chigil, yag‘rin kabi birliklar ayrim shevalarda hanuz saqlanib qolgan. Etnografik unsurlar hududning urf-odatlari, kiyim-kechak, marosim va taomlar nomlarida (qoqi, yumaloq osh, suvrama, sanga, suyak supa, o‘ymako‘rpa va boshqalar) namoyon bo‘ladi. Geografik muhit bilan bog‘liq so‘zlar – qumloq, chimboy, o‘zan, qir, jarlik, sho‘rxok, qiyalik – turli shevalarda variantli shakllarda uchraydi. Shuningdek, qo‘shni xalqlar tillarining ta’siri ham muhim bo‘lib, xususan, Xorazm shevasida qoraqalpoq va turkman, Farg‘ona vodiysida esa qozoq, qirg‘iz va uyg‘ur tillarining izlari kuzatiladi. Shevalar o‘ziga xos lingvokulturologik fenomen sifatida ham o‘rganiladi, chunki har bir dialektal birlik muayyan madaniy ma’no, mentalitet elementi va hayot tarzining belgisi sifatida yashab keladi.

XULOSA

Shevalarning leksik boyligidan adabiy til doimiy tarzda foydalanib keladi. Ayniqsa, o‘zbek nasrida (Shukrullo, Oybek, Pirimqul Qodirov, Odil Yoqubov), o‘zbek she’riyatida (Erkin Vohidov, Abdulla Oripov, Muhammad Yusuf, Omon Matjon), folklorda (dostonlar, qo‘shiqlar, ertaklar) dialektizmlar qudratli badiiy vosita sifatida qo‘llanadi. Shevalardan adabiy tilga kirgan va bugungi kunda me’yorlashgan ko‘plab so‘zlar mavjud: “qovunxo‘r”, “tangalak”, “beshbarmoq”, “shang‘i”, “qoqi”, “do‘ppi”, “chortoq”, “ko‘lanka” kabi.

Bu jarayon sheva leksikasining dinamizmga ega ekanini, ya’ni doimiy ravishda “adabiy til – sheva” o‘rtasida o‘tishlar sodir bo‘lib turishini ko‘rsatadi.

Shevalar va badiiy adabiyot: lingvopoetik ahamiyat. Shevalarning badiiy adabiyotdagi o‘rni ikki asosiy omil bilan belgilanadi: realizm va hayotiylik – shevalar badiiy matnda real muhitni tiklash uchun eng samarali vositadir; milliy obraz yaratish – qahramon nutqi orqali hududning ta’mi, madaniyati, ma’naviyati va mentaliteti namoyon bo‘ladi. Xulosa qilib aytganda, Muhammad Yusuf she’riyatida aynan shu ikki omil eng kuchli poetik effektlardan birini yaratadi. Shoir xalq ruhiyatini jonli tasvirlashda dialektal leksik qatlamdan tabiiy ravishda foydalanadi. Bu jihatlar 3-bobda batafsil tahlil qilinadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Nurmonov A. Tilshunoslikka kirish. – Toshkent: O‘qituvchi, 2002. – B. 74.
2. Maxmudov N. O‘zbek shevalarining tasnifi. – Samarqand: SamDU nashriyoti, 2011. – B. 44–47.
3. Rahmatullayev Sh. Hozirgi adabiy o‘zbek tili (darslik). – Toshkent: Universitet, 2006. – B. 141.
4. Juraev N. O‘zbek shevalari va ularning lingvomadaniy xususiyatlari. – Namangan: Nodira, 2017. – B. 35–42.
5. Rahimov A. O‘zbek tili lahjalari. – Toshkent: Universitet, 2005. – B. 55–68.

13.00.00 Pedagogika fanlari
13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta’limotlar tarixi
13.00.02 Ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo‘yicha)
13.00.03 Maxsus pedagogika
13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg‘ulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05 Kasb-hunar ta’limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06 Elektron ta’lim nazariyasi va metodikasi (ta’lim sohalari va bosqichlari bo‘yicha)
13.00.07 Ta’limda menejment
13.00.08 Maktabgacha ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
07.00.00 Tarix fanlari
19.00.00 Psixologiya fanlari
01.00.00 Fizika-matematika fanlari
02.00.00 Kimyo fanlari
03.00.00 Biologiya fanlari
09.00.00 Falsafa fanlari
10.00.00 Filologiya fanlari
11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI

Mas’ul muharrir: Ramzidin Ashurov
Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov
Musahhih: Alibek Zokirov
Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №12

© Materiallar ko‘chirib bosilganda “Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali 26.09.2023-yildan
O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№C–5669363 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.